

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. PÉNTEK, június 1.

146. szám

Telefon: Kladóhivatal 6—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, Kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

A memorandum

A radikális párt főbizottsága a párt elégedetlenjeinek panaszait memorandumba foglalva terjesztette a miniszterelnök elé, aki a memorandumot a képviselői klub ítélete alá bocsátja. Ebben a pillanatban még nem ismeretes a klub állásfoglalása, de nincs kétség benne, hogy a klub nemcsak bizalmi votummal, hanem a vádoló tényállítások megcáfolásával is a miniszterelnök és a kormány mellé áll.

A magyar kisebbség és annak sajtója nem foglalkozna a memorandummal, ha abban pusztán a radikális pár belső ellentétei jutnának kifejezésre. Ámde az elégedetlen radikálisok a kisebbségi, még pedig főleg a magyar kisebbségi kérdésből igyekeznek ostromot fenni a kormány ellen s ez szükségessé teszi, hogy a memorandum erre vonatkozó megállapításainak a tényekhez való viszonyát megvilágítsuk.

Mint a memorandum nyilvánosságra került szövegéből kiderül, az elégedetlenek a főbizottság útján leginkább a kormány vajdasági politikáját kifogásolják. Ugyiszólván az az egyetlen konkrét vád, hogy Vukicsevics Velja a Vajdaságban anacionális rendszert honosított meg. Nézzük tehát azokat a körülményeket, amelyekre ezt a vádat alapítják.

Mindenekelőtt azt a kérdést tisztázzuk, hogy milyen szerepet játszott a magyar kisebbség az országos képviselőválasztásoknak abban a kimenetelében, amely szerint egyes kiváló és minden tiszteletre méltó radikális párti vezető politikusok nem tudtak mandátumhoz jutni a Vajdaságban. Köztudomású, hogy a vajdasági magyarok a maguk politikai reprezentánsainak benevezésén kívül semmiféle ingerenciát nem gyakoroltak az államalkotó pártok jelöléseire. Az is vitán felül áll, hogy a kormánypártok a jelöléseket nem a magyarság kedvéért, hanem a maguk politikájának minél hathatósabb érvényesítése okából ejtették meg. A magyarság nem elegyedett bele a radikális párt belső konfliktusába és joggal utasítja el magát az odiumot, amit a vereséget szenvedett politikusok ráháritanak.

A nacionalizmus sérelméül róják fel a kormánynak a vajdasági közigazgatás átszervezését és azt panaszzolják, hogy a jó hazafiak mellőzésével megbizhatatlan elemeket helyeztek az állami és önkormányzati hivatalokba. Ezzel kapcsolatban is hangsúlyozzuk, hogy a magyarságnak a tisztviselők kicserélése tekintetében semminemű követelése nem voltak és ha a reorganizálásban része volt a vajdasági közvéleménynek, az mindig a szláv lakosság részéről nyilvánult meg. De mondjanak egyetlenegy konkrét esetet annak bizonyítására, hogy bárkit is üldöznek nacionalizmusért vagy hogy az anacionalizmus jutalomban részesül. Az a tisztviselő, akit tanulmányi vagy erkölcsi kvalifikáció hiánya vagy visszaélések miatt elbocsátanak, természetesen nem ismeri el az intézkedés jogosultságát és az üldözött nacionalista martirkoszoruját ölti magára. Ki bírják-e azonban ezek az üldözések azt a tüzetes vizsgálá-

tot, amely legutóbb Beogradban egy ilyen »jó nacionalista« birói megbélyegzését eredményezte? Törvénytisztelet, becsületes munka, hozzáértés és hűség kötelesség teljesítés az állammal és a néppel szemben: ezek a tisztviselők igazi nacionalizmusának kritériumai. Csak ebből a látószögből helytálló a közigazgatás kritikája. A nacionalizmus nem lehet abuzusok mentsvára.

Sötét képet fest a memorandum arról a helyzetről, amelyet a községi autonómia idézett elő a Vajdaságban. »A vajdasági községekben« — hangzik a súlyos vád — »olyan képviselőtestületi tagokat, tisztviselőket, sőt rendőrtisztviselőket is választottak, akik nacionalista szempontból gyanús egyének.« Ha ez így volna, akkor a Vajdaságot nem illetné meg a községi önkormányzat, mert hiszen *salus rei publicae suprema lex* — az állam ügye a legfőbb törvény. Már pedig éppen azok, akik most az államellenesség interdiktumát akarják ráhengeríteni a Vajdaságra, adták ki a

rendeletet a községi választások kiírásáról, ennélfogva ők nem tehetnek szemrehányást Vukicsevicsnek, amiért a rendeletüket végrehajtotta. A községi öngazgatás velejárója, hogy a lakosság a maga kebeléből a maga embereit választja meg és ha a mellőzöttek nemzeti skrupulusokat emlegetnek, annál kevésbé van igazuk, mert az államnak minden eszköze megvan arra, hogy az ellene vétőket ártalmatlanná tegye.

Szubotica vonatkozásban a legérdekesebb a memorandumnak az a passzusa, amely a kerület két magyarpárti képviselőjét állítja az államellenesség pellengérére. Milyen jellemző a rezsimre, hogy a radikális párt listáján két olyan jelöltet választottak meg, akik 1922-ben le voltak tartóztatva államellenes munkájuk miatt! A szuboticaiak, akik ezt az ominózus ügyet teljes összefüggésében ismerik, úgy találják, hogy ez a hivatkozás nem annyira a rezsimre jellemző, mint inkább a memorandum egész okfejtésére. A két magyarpárti képviselő

lőt hat évvel ezelőtt, a választások előestéjén valóban letartóztatták, de nem azért, mintha bármit is elkövettek volna, hanem a magyar nemzetiségű választók megfélemlítése céljából. A bíróság a letartóztatottak szabadlábrahelyezésével egyidejűleg megszüntette az eljárást, de az akkori politikai hatóság elérte célját, mert a letartóztatások és legitimációja következtében a magyar választók megriadtak és a magyar párt parlamenti képviselő nélkül maradt. Így fest a két magyarpárti képviselő államellenessége. Ha még hozzátesszük azt, hogy a letartóztatások spiritus rectorai és a memorandum idevágó fejezetének sugalmazói később a magyar párt annak idején letartóztatott vezetőivel, köztük a két mostani képviselővel, a tartományi választásokra paktumot kötöttek, akkor hamisítatlan valódiságukban tárulnak fel azok a motívumok, amelyek az elégedetlen radikálisokat a Vajdaságon és a magyar kisebbségen keresztül rohamra tüzelik a kormány ellen.

Példátlan vihar a parlamentben a beogradi véres tüntetések miatt

Az ellenzék állandó padverdeséssel megakadályozta a napirend letárgyalását, mert az elnök nem engedte szóba hozni a szerda esti eseményeket. A parasztdemokrata koalíció kommunikéje a technikai obstrukcióról és a beogradi rendőrség magatartásáról

Június 8-ikáig elnapolták a parlamentet

Beogradból jelentik: A szerda éjszakai véres események hatása alatt állott csütörtökön egész Beograd és a tüntetéseknek meg volt a visszhangja a politikai életben is.

Az ellenzék, amelynek a parlament elnöke nem akarta megengedni, hogy az ülésen szóvá tegye ezeket az eseményeket, a beogradi parlamentben eddig ismeretlen technikai obstrukcióval lehetetlenné tett minden parlamenti munkát, aminek következményeként érthetetlenül nem is lehetett tartani, sőt az izgalmas hangulatra való tekintettel a parlament üléseit június 6-ig el is napolták.

Délután a pénzügyi bizottság ülésén sikerült az ellenzéknek szóvá tenni a véres tüntetéseket.

Ez az ülés is botrányba fulladt.

A parasztdemokrata koalíció határozata

A parasztdemokrata koalíció a parlament délelőtti ülése után ülést tartott, amelyről a következő kommuniké adta ki:

— A parlament ülése után fél tizenkettőkor összeült a parasztdemokrata koalíció klubja, hogy állást foglaljon azokkal a véres eseményekkel szemben, amelyek május 30-án éjjel látszódtak le Beogradban a nettunói konvenciók elleni tüntetések folytán. A parasztdemokrata koalíció klubja megállapította, hogy ezek a tüntetések nyugodtan folytathatók volna le, ha a rendőrség higgadtan viselkedett volna. Azonban a rendőrség a maga vad támadásával nemcsak a tüntetőket, hanem a járőröket és a kávéházi vendégek ellen is egyenesen ki-

A politikai élet izgatottságát fokozták azok a külföldi újsághírek, amelyek szerint az olasz kormány energikusan interveniált Beogradban az olaszellenes tüntetések miatt és nagyszemű kártérítést követelt az olasz állampolgároknak okozott károkért. *Beogradban hivatalos helyen nem erősítették meg ezeket a híreket.*

Délután fokozta az ellenzék elkeseredését az a körülmény, hogy a rendőrség elkobozta a *Recset* és a *Novoszt*, még pedig a két lap nyomdájában és szerkesztőségében.

A tüntetésekkel kapcsolatos politikai események folytán

a radikális klub fontos tanácskozássairól elterelődött az érdeklődés, bár politikai körökben átérzik a radikális klub ülésének fontosságát.

hívta a demonstrációkat, amelyek olyan tragikusan végződtek, hogy néhányan a halállal vívódnak és egész sereg súlyos sebesült van, azonkívül százával letartóztatottak.

Az, ami a legreakciósabb időkben megtörténhetett abszolutisztikus kormányok országokban, hogy a népre lönek, megtörtént tegnap este Beogradban civilizáció nagy szűgyenére. Együttal megállapítást nyert, hogy

a csendőrség kíméletlenül puskatusal vorte nemcsak a tüntetőket, hanem a publikumot is

és egyes csendőrök széttrétk puskatusaikat ezekben a vad operációkban. Mindezt saját szemekkel látták a parasztdemokrata koalíció egyes képviselői és ezek az események olyan mértékben felizgatták a parasztdemokrata koalíció klubját, hogy a mai parlamenti ülésen elkeseredésének akart kifejezést adni. A parasztdemokrata koalíció klubjának egyik tagja sürgősségi javaslatot terjesztett be a véres eseményekről, amelyben parlamenti vizsgálatot követelt. A parasztdemokrata koalíció előtt világos volt, hogy a népet ebben a pillanatban egyetlen kérdés sem érdekli olyan mértékben, mint a tegnapi véres események és ezért *Pribicsevics* Szvetozár, mihelyt az elnök megnyitotta az ülést, kompromisszumos javaslatot tett, hogy bármiféle módon szó essék a tegnapi esti eseményekről. A klub hallani akarta a felelős belügyminiszter nyilatkozatát az eseményekről, amelyekre nincs példa az egyesült haza történetében. *Dr. Perics* Ninko nem egyezett bele semmiféle kompromisszumos megoldásba, se a miniszterek nem akartak interveniálni a kompromisszum érdekében. Ezért

a parasztdemokrata koalíció technikai eszközökkel megakadályozta a mai ülést,

hogy legalább ilyen módon manifesztálja elkeseredését és felháborodását a kiontott vért, megállapítva ez alkalommal, hogy az olasz kormány egyetlen egy esetben sem ontotta olasz polgárok vérére, bár Olaszországban napról-napra folynak tüntetések államunk ellen, amelyeken elégetik királyunk képét és államunk zászlaját. A parasztdemokrata koalíció visszautasítja a beogradi rendőrség valótlán állításait, hogy a tüntetésekben az anarchia kommunista elemei vettek részt és felhívja a nemzet figyelmét, hogy a tüntetők a királyt és

tették és a nemzeti himnusz énekelték, ami a rendőrség állításának legerősebb cáfolata. A beogradi rendőrség hivatalos szervei eddig csak azt állapították meg, hogy

a letartóztatottak közül csak öt-hat személy áll a kommunizmus gyanúja alatt.

A klub tegnapi ülését, amelyen mindkét

A parlamenti vihar

A parlament csütörtöki ülése **óriási botrányba fulladt.** Már az ülés előtt is rendkívül feszült hangulat uralkodott az ülésteremben. Az ülést fél tizkor nyitotta meg Perics Ninkó elnök, a kormánytagjai közül csak Vujicsics Milorad igazságügyminiszter és Markovicz Peria építészeti miniszter voltak jelen. Az ellenzék zajosan tiltakozott az ellen, hogy a kormány többi tagja nem jelent meg az ülésen.

— **Hol van a véres kormány? Gazemberek, bitangok!** — kiáltotta az ellenzék.

Közben az ellenzéki képviselők a padok fedeleit csapkodták.

Perics elnök az összes csengőket megszólaltatta, de nem jutott szóhoz. Az ellenzékiek tovább lármáztak:

— **Gyilkosok, semmirekélők, hol a kormány? Hol a belügyminiszter? Hány diákok öltek meg tegnap?**

Pribicevics Vujicsics igazságügyminiszterhez ment és a padot verve követelte, hogy Korosec jelenjen meg az ülésen. Koszanovics Száva független demokrata követelte, hogy az elnök függesse fel az ülést.

Lassankint a radikális és demokrata képviselők is reagálni kezdtek az ellenzéki kihívásokra, ami még fokozta a lármát. A zaj hamarosan olyan fülsiketítő lett, hogy Perics elnök az ülést felfüggesztette.

A kormány ellen tüntet az ellenzék

A kormány tagjai ez alatt megérkeztek a parlamentbe és a Ház elnökével rövid konferenciát tartottak. A konferencia után Perics elnök újból megnyitotta az ülést és az egész kormány Vukicsévicsel az élén bevonult a terembe. Az ellenzék fülsiketítő lármával fogadta a kormány tagjait.

— **Le az illusztráció sírásával! Le Koroseccal! Le a véres Veljával** — kiáltották az ellenzéki padokból.

A parasztdemokrata koalíció tagjai szüntelenül verdesték a padokat, amiben maga Pribicevics járt elől. Az óriási lármában Perics házelnök fölolvastatta a jegyzőkönyvet, amelyet elfogadottnak jelentett ki, majd megemlékezett Agatonovics Braniszlávnak, a parlament első elnökének haláláról. A teremben nagy esőnd támadt és a képviselők állva hallgatták végig Perics elnök beszédét.

— Több, mint husz évig képviselte Agatonovics Braniszláv a nisi kerületet — mondotta az elnök. — A kitaró és harcok Agatonovics megérdemelt becsülésben állott még politikai ellenfeleinél is és egyike volt a legjobb parlamenti szónokoknak.

— **Szlava mu** — kiáltották a képviselők az elnök beszéde végeztével.

Dr. Krizsman: Üdv. Agatonovicsnak, de le a véres kormányral!

A láрма tovább folytatódott. Az ellenzék állandóan verte a padokat. Perics elnök közben kihirdette, hogy áttérnek a napirendre. Az ellenzék tiltakozott, mert **Kokanovics** képviselő sürgősségi javaslatot terjesztett be, a tegnapi esti tüntetésekkel kapcsolatban. Az elnök ezt nem vette figyelembe és a parlament titkára felolvasta a Szubotics Dusan elleni vádlóindítványt és Szubotics védekező iratát. **Az ellenzék tovább verdeste a padokat. Kobasica radikális a terem közepére állt és dirigált,** ami nagy derűtséget keltett.

Egy radikális: Vigyázz, megesz a Macsek!

Perics elnök állandóan rendutasított a képviselőket. **Néhányan eltörték a padok fedelét és óriási lármát csaptak.** **Nikolicz** Tesson radikális elvett egy Radics-pártitól egy ilyen tadarabot, ami miatt majdnem tetlegességre került a sor és ezt csak Szimonovics miniszter akadályozta meg.

Drilevics Szekulának adta meg ezután az elnök a szót. A képviselő el is fog-

elnök, Radics és Pribicevics is részt vettek, elhatározták, hogy a Beogradban történt.

a véres események miatt vádat emelnek Korosec belügyminiszter ellen.

A tegnapi esti még véresebb események csak megerősítették a klubot ebben az elhatározásában.

lalta helyét a szónoki emelvényen, de egy szót sem szőtt. Husz percig állott a szónoki emelvényen hangtalanul. Pribicevics közben interveniált Perics elnök-nél, aki azonban nem volt hajlandó kompromisszumra.

Az óriási lármában az elnök egymásután utasította rendre és fenyegette meg büntetéssel a képviselőket.

Vukicsévics miniszterelnök és Korosec belügyminiszter már nem tudták hallgatni a lármát és elhagyták a termet. Ez csak újabb tápot adott az ellenzéknek, amely még erősebben verte a padokat és kiabált. **Egyszerre valaki belekezd a Hej Szloveni kezdetű dal éneklésébe, mire az egész ellenzék kórusban énekelte a hazafias dalt, majd a nemzeti himnusz, azután a horvát himnusz a Bozse Pravda és a Lepa nasa domovina kezdetű hazafias dalokat énekelte az ellenzék.** Az egyes énekek közötti szünetek alatt a parasztdemokrata koalíció tagjai tovább verték a padokat és rettenetes lármát csaptak. Perics Ninkó elnök végül is belátta, hogy az ellenzék technikai obstrukciójával szemben tehetetlen, bezárta az ülést és **a legközelebbi ülést június 8-ikára tűzte ki.**

Nagy vihar a pénzügyi bizottságban

A pénzügyi bizottság ülését délután öt órakor nyitotta meg dr. Szubotics Nikola elnök. Az ülésen a bizottságnak csaknem valamennyi tagja megjelent és nagy érdeklődéssel várták a történeteket, mert nyilvánvaló volt, hogy a parasztdemokrata koalíció a bizottságban is folytatni fogja a parlamentben megkezdett technikai obstrukciót. A napirendek kisebb jelentőségű hitelek, néhány szabályrendelet szerepelt, de a napirend előtt Demetrovics Juraj szót kért és javasolta, hogy **tekintettel a véres eseményekre, a pénzügyi bizottság vegye le a napirendről a kitűzött tárgyat és mindaddig ne tárgyalja a napirendet, míg a kormány fel nem függeszti azokat, akik a szerda esti eseményekért felelősek.**

Demetrovics Juraj nagy beszédben indokolta meg javaslatát és beszéde alatt **rendkívül heves jelenetek játszódtak le.**

— Ami tegnap történt — mondotta Demetrovics — nem mindennapi dolog. Olyan események játszódtak le, amilyenek a száz év előtti francia forradalom idején történtek. Ilyen körülmények közt lehetetlen, hogy apró-cseprő dolgokkal foglalkozzunk. A kormány semmit sem tett, hogy a közvéleményt felvilágosítsa és megnyugtassa. **Ez vadaskormány!**

Szubotics Nikola elnök figyelmeztette a szónokot, hogy a házszabályok értelmében nincs joga erről beszélni, csak előzékenységből adott neki szót és ezért kérte, hogy fejezze be beszédét.

Az ellenzék az elnök szavaira igen izgatottan reagált és különösen Pribicevics Szvetozár, aki épen ekkor lépett be a terembe, kelt ki az elnök ellen élesen. Közben heves szóváltás keletkezett Pribicevics és Jovanovics Milojica demokrata képviselő között.

— **Nem engedhetjük meg, hogy Önök forradalmat csináljanak** — mondotta Jovanovics.

— **Önök csinálnak forradalmat** — válaszolt Pribicevics. — Ön hallgasson! Micsoda jögon vádol Ön, hiszen a háboru előtt a Pravdában a Karadjordjevic-dinasztia ellen írt.

Jovanovics: Én írtam? Ha nem maga, akkor barátai írtak!

Pribicevics: Mit csinált Ön az 1923-as merénylet után?

Mindketten lekommunistázták egymást, majd Pribicevics így folytatta:

— **Most már a parlamentbe is bele akarják a szót fojtani. A sajtószabadságot is megölik.** Betiltották a mai lapokat. A monarchia alatt sem történt meg ilyesmi. Zagrebban egy teljes hónapig tüntettünk — kérdezzék meg Ri-

bárt, ő is tudja — de sohasem volt verontás. Gondoljanak arra, hogy az Önök gyermekeibe is bele löhetnek.

Ezután Demetrovics Juraj folytatta beszédét és élesen támadta a kormányt. Szubotics elnök azzal fenyegette Demetrovicsot, hogy **megvonja tőle a szót.** Demetrovics és az ellenzék hevesen tiltakozott ez ellen.

Pribicevics: Hiszen még csak most kezdte.

Demetrovics: Épen azért tettem javaslatot, hogy bebizonyítsam, hogy nem lehet rátérni a napirendre. Nem lehet szótlannul elsiklani a pénzügyi bizottságnak a rendőrség eljárása fölött. Gondolni kell arra, hogy a kormány nem akadályozza meg, hogy a nép véréntonsák. Oroszországot nem a bolsevikok, hanem a Protopovok tették tönkre. A mi országunkat a popovik (papok), a pap-belügyminiszter.

Demetrovics végül az ellenzék és az elnök közötti heves összecsapások közben befejezte beszédét. Pribicevics és több ellenzéki képviselő szót kért, Szubotics elnök azonban nem akarta a szót megadni. Erre nagy kavardás támadt, több ellenzéki képviselő az elnöki asztal felé rohant. **Predavec egészen az asztalhoz jutott, felkapta az asztalon levő iratokat és összetépte.** Szubotics elnök erre szó nélkül fölkel és az ülést be-rekesztette.

A képviselők még sokáig a teremben

maradtak és izgatottan tárgyalták az eseményeket.

A szlovén és a demokrata klub ülése

A radikális klubon kívül csütörtök délután ülést tartottak a többi kormánypárti klubok is. A szlovén néppárt képviselői klubjának üléséről a következő kommunikét adták ki:

— A jugoszláv klub **Susnik** alelnök elnöklete alatt csütörtök délután ülést tartott, amelyen a politikai helyzetéről is tárgyaltak és a jugoszláv klub egyhangulag elhatározta, hogy jóváhagyja a kormány politikáját és vezérének, Korosec Antun belügyminiszternek, valamint az egész kormányuk **bizalmat szavaz.**

A demokrata képviselői klub ülése után a következő kommunikét adták ki:

— A demokrata klub ülésén megvitaták a politikai helyzetet és szóváltották azokat a parlamenten kívüli jelenségeket, amelyeket egyesek úgy akarnak kihasználni, hogy az rendkívül árt az ország fejlődésének. Szobakerültek az ülésen a parlamenti események is, ahol az ellenzék olyan magatartást tanúsít, amely az országnak rendkívül sokat árt a külföldön. Ugy látszik a parlamenti kisebbség a szkupstina munkáját le akarja alaacsonyítani és azt meg akarja akadályozni.

Pénteken ül össze az új francia kamara

A jobboldali Marin-csoport vezető szerepet kíván a kormányban

Párisból jelentik: Az új francia kamara péntek délután ül össze. Mintegy 75-80 új képviselő még nem döntött végleg arra nézve, hogy melyik párt-hoz csatlakozik és ezért

még nem lehet pontosan megállapítani az egyes pártok erejét.

A pénteki megnyitó ülés csak formális lesz és azt hiszik, hogy

a Poincaré-kormány csak a június 12-iki ülésen lesz abban a helyzetben, hogy a parlament elé terjeszse nyilatkozatát

a most meginduló törvényhozási időszak programjára vonatkozólag.

A háromszáz tagot számláló demokrata köztársasági unió határozatot hozott, amely kimondja, hogy

ez a jobboldali pártszövetség választási győzelmének megfelelően kíván érvényesülni a kormány összetételében, a kamara vezetőségében és a parlamenti bizottságokban

Ez a határozat politikai körökben nagy feltűnést kelt, mert abban a Marin-csoport hadüzenetét látják.

Sztrájkba léptek a negyedéves diákok a szubotici tanítóképzőben

Meg kellett szakitani a képesítő vizsgát, mert a diákok kijelentették, hogy nem hajlandók vizsgázni, ha a vizsgáló bizottság két tagját ki nem cserélik

A szubotici állami tanító- és tanítónőképzőben az utóbbi napokban annyira kiélesedett a viszony az egyes tanárok, továbbá a tanárok és az érettségire készülő diákok között, hogy

a megkezdett képesítő vizsgálatokat szerdán félbe kellett szakítani

és azokat valószínűleg csak néhány nap múlva tudják folytatni.

A tanítóképző igazgatója, Szviresevics Krisztofor betegszabadságon van és a minisztérium az igazgatói teendőket elvégzésével Radojicsics Milán tanárt bízta meg. Radojicsics helyettesigazgató és az intézet másik két tanárja között már régóta személyi ellentétek vannak, amelyek legutóbb annyira kiélesedtek, hogy a három tanár megszakította az érintkezési viszonyt egymással.

A negyedik osztályban harminckettől tanuló volt, akik közül huszonkettőt becsátottak képesítő vizsgára. Az írásbeli vizsgálatokon az igazgatóhelyettes a tanulók dolgozatait átlag megfelelőnek ítélte meg, de

a két másik tanár Radojicsics ellen szavazott és öt tanulót, majdnem mind szuboticiakat, egy évre elbuktatott.

Émiatt a szülők körében nagy elégedetlenség támadt, mert azt hitték, hogy gyermekeik áldozatul estek a tanárok belső harcának. A szülők Mandics Mijó városi főkönyvtárnokot, nyugalmazott tanfelügyelőt kérték fel, hogy járjon közbe az illetékes hatóságoknál a különös ügyben. Mandics a kérésnek eleget is tett.

Az öt diák elbuktatása miatt a helyzet

ugyszólván türethetlenné vált a tanítóképzőben és

Divac Nedeljko egyetemi tanár, miniszteri biztos kénytelen volt a képesítő vizsgálatokat felfüggeszteni, mert a negyedik osztályból a tanulók kijelentették, hogy nem hajlandók résztvenni a szóbeli vizsgán, ha a bizottságban benn lesz az a két tanár, aki az öt diákokat az írásbelin elbuktatta.

A *Bacsmegyei Napló* munkatársa megkérdezte Divac Nedeljko miniszteri biztos, aki a történetekről a következőket mondotta:

— A sajnálatos esetről jelentést tettem a közoktatásügyi minisztériumnak. A vizsgálat az ügyben folyamatban van és ezért érdemlegesen nem nyilatkozhatom. Annyit azonban kijelenthetek, hogy **az állapotok a tanítóképzőben nagyon egészségtelenek.**

Remélem azonban, hogy a vizsgálat rövidesen tisztázni fogja a helyzetet és az érettségi vizsgálatokat pénteken vagy szombaton már folytatni lehet.

— Annak, hogy a személyi viszályok egészen elfajultak, kétségkívül az az oka, hogy az intézetnek nem volt állandó igazgatója, aki a felügyeletet a tanárok felett is gyakorolhatta volna.

Értesülésünk szerint csütörtökön este deputáció ment Beogradba a közoktatásügyi miniszterhez, akít kérni fognak, hogy teremtsen rendet a szubotici tanítóképzőben.

Két évre visszamenőleg duplán akarják a forgalmi adót behajtani Szuboticán

A teljes összeget hajtják be mindenkin, aki nem tudja nyugtákkal igazolni az eddigi befizetéseket

Nemrég az egész országban az összes gazdasági körök bevonásával mozgalom indult meg a forgalmi adó további fenntartása ellen. A forgalmi adó ellen szólt fel több ismert közgazdasági szakértő és politikus is és hangsúlyozták, hogy a forgalmi adót csak ideiglenesen léptették életbe. Az erőteljes országos mozgalom nem járt eredménnyel, sőt Szuboticán az a helyzet, hogy

duplán akarják behajtani a forgalmi adót mindazokon, akik a már eszközölt befizetéseket nem tudják nyugtával igazolni.

A forgalmi adót negyedévenként a szuboticei pénzügyigazgatóságnál kellett befizetni 1928. év január hó elsejéig és ettől a naptól kezdve a forgalmi adótörvény értelmében a pénzügyigazgatóság ezt a munkát a szuboticei városi adóhivatalra ruházta át. *Jakovljevic* Obrád városi adóügyi tanácsnok eleinte tiltakozott az ellen, hogy a városi adóhivatal hatáskörébe utalják át a forgalmi adó beszedését, majd felterjesztést tett a pénzügyminisztériumhoz amiatt, hogy a pénzügyigazgatóság nemcsak az 1928. évi forgalmi adó behajtásával akarja megbizni az adóhivatalt, hanem azzal is, hogy 1921. évi visszamenőleg vagyis hét évre fizetesse be a forgalmi adót. A pénzügyminisztérium illetékes ügyosztálya még nem hozott döntést a felterjesztésről.

A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa illetékes helyen a következő felvilágosítást kapta az ügyre vonatkozóan:

A pénzügyigazgatóságnál negyedévenként befizetett forgalmi adót a pénzügyigazgatóság előlegként könyvelte el, illetve nem könyvelte el. A befizetéseket csak a pénztárkönyvbe és egy ellenőrző könyvbe vezették be, de nem vezették főkönyvet a forgalmi adófizetésre kötelezett vállalatokról és személyekről, sem azt nem tartották nyilván, hogy ezek befizették-e forgalmi adójukat minden negyedévben, vagy sem.

A pénzügyigazgatóságnál tehát egyáltalán nem lehet megállapítani, hogy ki fizetett forgalmi adót és ki nem.

Ilyen előzmények után a pénzügyigazgatóság az elmúlt évben a forgalmi adót az 1921., 1922., 1923., 1924., 1925. évekre és az erre vonatkozó regisztereket megküldte az adóhivatalnak, hogy fektessenek le individualis adótörzskönyvet és fizetessék be az adót a kivételek alapján nemcsak az 1925-ig visszamenőleg, hanem a kivétel alapján az 1926., 1927. és 1928. évekre is.

A városi adóhivatal ez ellen tiltakozott, és hangsúlyozta, hogy a városi adóhivatal nem kötelezhető arra, hogy a pénzügyigazgatóság mulasztásait pótolja és ezekért őt tegyék felelőssé. A városi adóhivatal tiltakozására azonban még nem érkezett válasz, ellenben egy újabb pénzügyminiszteri rendelet alapján elrendelték az adóhivatalnak, hogy az összes adónemek hátralékait végrehajtás útján hajtssa be.

A rendelet alapján *Jakovljevic* Obrád adóügyi tanácsnok, utasítást adott ki az adóhivatal illetékes tisztviselőinek, hogy a forgalmi adóhátralékot is hajtssák be és pedig a következőképpen:

A forgalmi adókievetések regiszteréből ki kell írni minden adófizető összes megterhelését és felszólítani, hogy az összeget haladéktalanul végrehajtás terhe mellett fizesse be. Az adóhivatal eszerint

hét évi forgalmi adót követel egy-szerre.

ami természetesen jelentékeny összeget tesz ki. Az egész összeget azonban nem kell befizetni — ha az adófizetőnek megvannak a nyugtái azokról a befizetésekről, amelyeket a pénzügyigazgatóságnál negyedévenként eszközölt. Ebben az esetben az adóhivatal a befizetéseket tudomásul veszi és levonja a követelésből. Ezzel szemben azok az adófizetők, akik a befizetési nyugtákat annakidején nem tették el és nem tudják beigazolni hiva-

talos pénzügyigazgatósági elismervényekkel azt, hogy forgalmi adójukat befizették, azoktól

a forgalmi adót másodszor is könyörtelenül, behajtja az adóhivatal.

Az adófizetőt nem lehet arra kötelezni hogy nyugtáit hét éven keresztül őrizze meg és arra sem, hogy egyszer befizette adóját még egyszer fizesse be.

A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa felkereste hivatalában *Jakovljevic* Obrád adóügyi tanácsnokot, aki az eléje tárt értesítéseket és adatokat mindenben megerősítette és kijelentette, hogy a városi adóhivatalnak nem dílanak rendelkezésre semmiféle adatok, amelyekből meg lehetne állapítani azt, hogy ki mennyit fizetett be.

Fegyveres ellentállásra készül Mandzsuria a japánokkal szemben

Egy japán határőrség elhurcolása miatt a japán csapatok átlépték a mandzsurial határt és megkezdték Mandzsuria katonai megszállását

Tokióból jelentik: A mandzsurial helyzet kritikussá vált, mert a koreai határon mandzsurial bandák átlépték a határt és egy japán határőrséget elhurcoltak.

A japán kormány erre a lépésre azzal válaszolt, hogy

utasítást adott a japán csapatoknak a mandzsurial határ átlépésére, ami széles fronton meg is történt.

A határterületet a támadás helyén Ja-

pán katonailag szállta meg és

a japánok a megszállt területen kihirdették az ostromállapotot.

Newyorkból jelentik: Tiencsini híradás szerint a mandzsurial helyi hatóságok felkérték a japán csapatokat, hogy vonuljanak vissza a határon túlra, aminek ellenében kötelezték magukat az elhurcolt határőrség tagjainak szabadonbocsátására, azonban

a japánok a katonai megszállást ki-

terjesztik.

Hire jár, hogy a japán határőrség parancsnokát a mandzsurial bandák lelejezték.

Pekingi jelentés szerint Mandzsuriában fegyveres ellentállásra készülnek.

Tekintettel a mandzsurial japán csapatok előnyomulására, Mukdenben és több eddig még meg nem szállt mandzsurial államban kihirdették az ostromállapotot.

A szociáldemokraták lesznek tulsúlyban a német kormányban

Müller-Franken szociáldemokrata képviselő kap megbízást az új kormány megalakítására, amelyben a szociáldemokraták öt tárcára tartanak igényt. A centrumot Wirth volt kancellár fogja az új kormányban képviselni

Berlinből jelentik: A Marx-kormány még a helyén van ugyan, azonban már megindultak az érdemleges tárgyalások az új birodalmi kormány megalakítására.

A Marx-kormány június 12-ikén mond le,

azonban *Hindenburg* birodalmi elnök már csütörtök délben bagához kéréste *Loebe*-t, a volt birodalmi gyűlés szociáldemokrata elnökét, hogy vele az új kormányalakításra vonatkozó tanácskozásokat megkezdjék.

A pártok vezetőinek véleménye szerint

Hindenburg elnök *Müller-Franken* képviselőt a szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának elnökét fogja birodalmi kancellárrá designálni és őt fogja megbízni a kormányalakítási tárgyalások lefolytatásával. Ezen ezért

a szociáldemokraták június 6-ikára gyűlésre hívták össze *Kölnbe* 150 birodalmi gyűlési képviselőjüket és tanácskozásuk egyetlen programpontja *Müller-Franken* várható megbízásának megbeszélése lesz.

Ugyanezen a napon Berlinben ülést tart a weimári koalíció másik nagy pártja, a centrum is az új helyzet megbeszélése végett és ezen a tanácskozáson kell dönteni arról, hogy a centrum hajlandó-e koalícióra lépni a szociáldemokratákkal.

A szociáldemokratapárt lapja, a *Vorwärts* hangsúlyozza, hogy a szociáldemokratapárt minden körülmények közt igényt tart arra, hogy az új kancellár szociáldemokrata legyen. A pártnak a kancellári állásra három jelöltje van: *Müller-Franken*, *Braun Ottó* porosz miniszterelnök és *Severing* porosz bel-

ügyminiszter. Arra az esetre, ha a kancellár *Müller-Franken* lenne,

Severing porosz belügyminisztert jelölik a belügyi tárcára a szociáldemokraták, akik a kormányban négy-öt miniszteri tárcára tartanak igényt.

Eddig csak annyi bizonyos, hogy *Gröner* minden körülmények közt hadügyminiszter marad az új kormányban is és biztosra veszik, hogy

Stresemann megmarad a külügyminiszteri székben

és az eddigi szellemben fogja irányítani a Német-Birodalom külpolitikáját. A centrum vezetői számolnak a német politika irányának balfelé való eltolódásával és ezért *Wirth* volt kancellárt a német középpártok baloldali szárnyának egyik vezérént kívánják az új kormányba delegálni.

Még mindig nincs hír az Itáliáról Ujabb menőexpedíciók indultak el Nobile tábornok és társainak felkutatására

Kingsbayból jelentik: *Nobile* tábornok északsarki expedícióját illetőleg még mindig teljes a bizonytalanság. Azok a hírek, amelyek szerint az Itália rádióállomása szerdán jelt adott, nem felelnek meg a valóságnak és

az Itália sorsáról még mindig nincs semmiféle jelentés.

A Spitzbergák környékén északi szél fúj, erősen havazik és az időjárás állandóan rosszabbodik.

Mint Rómából jelentik, Olaszországban most már nagyon pesszimistlikusan ítélik meg *Nobile* és társai helyzetét. Az optimistákban még némi reményt táplál az, hogy

Nobile tábornokról 1926 májusában, amikor Amundsennel együtt járt az északi sarkon a Norge léghajóval, szintén napokig nem volt semmi hír, amíg végül a léghajó mégis megkerült.

A Morgéről akkor már teljesen lemond-

tak, amikor napokig tartó bizonytalanság után Amundsen és *Nobile* hírt tudtak adni arról, hogy az alaskai Feller városában leszálltak. Az optimisták még reménykednek abban, hogy most hasonló lesz a helyzet, bár

minden jel arra vall, hogy az Itáliát és utasait katasztrófia érte.

Az olasz tengerészeti minisztériumban szerdán este konferencia volt, amelyen a léghajózási, tengerészeti és külügyminisztérium osztályfőnökei vettek részt. Az értekezleten azokkal az intézkedésekkel foglalkoztak, amelyeket az Itália eltűnt utasainak a felkutatására akarnak foganatosítani. Több ismert olasz pilóta felajánlotta szolgálatait a kormánynak. Tengerészeti körökben az a vélemény, hogy

az Itáliát minden valószínűség szerint a Hinlopen-szoros északi bejáratánál, a Spitzbergák északi partvidékén érte a katasztrófia,

minthogy ez a pont a Spitzbergák legkritikusabb helye, ahol ugyszólván állandók a viharok.

Kingsbayból valószínűleg újabb expedíciót küldenek ki, amely a Spitzbergák belsején keresztül Uj Frieslandig megy,

hogy átkutassa a Hinlopen szoros északi bejáratának környékét.

Az északsarki expedíció anyahajója a *Citta di Milano* a *Hobby*-val és a *Braganzával* együtt egész a Moiffenöböl próbál majd eljutni, miután a Hobby és a Braganza erős szerkezetű hajók, amelyek könnyebben törnek a jéget, mint a Citta di Milano.

A repülőgépeken tervezett expedíciók a rendkívül kedvezőtlen időjárás miatt nagy nehézségekbe ütköznek,

az olasz kormány azonban ebben az irányban is megtett minden intézkedést.

Harc a lugkó ellen

A szerb orvosegyesület akciója a szoda szabad forgalma ellen — Magyar orvosnő nagyszerű előadása Beogradban

A Szerb Orvosegyesület legutóbbi ülésén, amelyen dr. Jovanovics-Batut Milán egyetemi tanár elnökölt, magyar orvosnő, dr. Palicsné Szántó Olga tartott érdekes előadást *Mérgek alkáliák által okozott szembetegségek* címmel.

Az előadó elsősorban rámutatott arra, hogy milyen súlyos, gyakran végzetes hatást tudnak előidézni a látászervben bizonyos kémiai anyagok, ebben az esetben a mérgek alkáliák, másodsorban pedig arra, hogy milyen módon lehet ezeket a sérüléseket megakadályozni. Előadása első részében Szántó Olga dr. saját beteganyagán gyűjtött tapasztalatai alapján beszélt ezekről a sérülésekről. A második részben annak a harcnak a módjáról és lehetőségéről beszélt, amelyet az orvosoknak és az egészségügyi hatóságoknak kell megindítani a sérülések megelőzésére. Felsorolta a mérgek alkáliák káros hatásainak egész sorát, különösen a zsírszóda-sérülések következményeit. Mindezek az esetek vagy munkahelyeken, vagy figyelmetlenségből, más anyaggal való elcserélésből. Mindez végeredményben a mérgek alkáliák, különösen a szóda szabadforgalomban való árusításának a következménye.

Magyarországon, ahol a szóda szabadforgalomban volt, a kórházakban 11 év alatt szóda által okozott sérülésekkel 3174 beteg fordult meg, ezek között 2682 gyermek. Ezzel szemben Dániában 25 év alatt összesen 3 eset fordult elő. Berlinben 3 év alatt 8 eset volt; Londonban, Párisban, Newyorkban a szódamérgezések teljesen ismeretlenek. Ezekből az adatokból világosan látszik, hogy milyen különbség van azok között az országok között, ahol a szóda forgalma szabad és ahol az árusítása el van tiltva. A kérdés rendezése csakis profilklinikus uton lehetséges. Éppen ezért az illetékes egészségügyi faktoroknak sürgős kötelességük, hogy a legradikálisabban uton harítsák el azokat a veszedelmeket, amelyek a szóda szabad árusításából erednek. Az előadó szerint az egyetlen orvosság a szóda és lugoldat kicsiben való eladásának teljes eltiltása. Éppen úgy, ahogy megszüntették a foszformentészek a foszforos gyufák gyártásának az eltiltásával, megszüntenek a szódamérgezések is, ha eltiltanák a szóda szabad

forgalmát. Az ipar, amelynek szüksége van szódra, a minisztérium külön engedélyével megszerezheti azt közvetlenül a termelőtől. Az egészségügyi miniszter — fejezte be előadását Szántó Olga — számos gyermek és felnőtt szemévilágát és egészségét mentené meg, ha sürgősen rendezné ezt a kérdést.

Az előadást vita követte, amelyben résztvettek: dr. Petrovics gyermekorvos, dr. Koszanovics sebész, dr. Győrics, Milosevics és Klizics és végül maga Jovanovics-Batut elnök is, aki meg-

köszönte az előadónak, hogy felvetette a kérdést, amelynek célszerű megoldása óriási fontossága a nép egészsége szempontjából.

Az ülés végén a Szerb Orvosegyesület elhatározta, hogy beadványban fogja kérni az egészségügyi minisztériumtól a szóda kicsinyben való árusításának a megtiltását. A beadvány kidolgozásával egy hármass bizottságot bíztak meg, melynek tagjai lettek dr. Jovanovics-Batut elnök, Palicsné dr. Szántó Olga és dr. Petrovics.

Rendet teremtenek a noviszádi kulturdzsungelben

Közös szervezetbe tömörülnek az összes kulturális és jótékony célú egyesületek — Dr. Borota Branislav polgármester kedre széleskörű ankétát hívott össze

Noviszadról jelentik: A noviszádi zenebarátok között már régebben felmerült az az óhaj, hogy a noviszádi egyesületeknek megállapodást kell létrehozni, amely lehetetlenné teszi, hogy egy és ugyanazon este két, vagy három zenei hangversenyt rendezzenek, ami márciusban ismételt előfordult. A hangversenyek ennek következtében anyagilag rosszul sikerültek és valamennyi rendező egyesületet anyagi veszteség érte. Már márciusban felvetődött az a terv, hogy legcélszerűbb volna zenei szövetséget létesíteni, amely minden zenei egyesületnek feleltes fóruma volna és ennek a hatáskörébe tartozna az összes vitás kérdések szabályozása, így tehát egy olyan beosztás létesítése, amely a hangversenyek torlódását elkerülhetővé tenné.

A közeli napokra várják Noviszadra a bitolji ipariskolai tanulók egy nagyobb csoportját, amely az ország nagyobb városában bemutatná a délszerbiai népviseletet és délszerbiai népdalokból összeállított hangversenyt rendezne. A város a vendégek fogadtatására a helybeli egyesületekből bizottságot alakított, amelynek meg kell küzdenie az egyesületek közönyével és így a rendezés feladata egy-két egyesületre hárul. Ez a körülmény újra aktuálisá tette a létesítendő szövetség tervét, amely azonban kibővült oly módon, hogy a kezdeményezők most már valamennyi kulturális és jótékony célú egyesületet be akarják vonni a szövetség működési körébe.

Ez az akció a zenebarátok egyesületéből indult ki és Borota Branislav dr. polgármester a zenebarátok egyesületének és a Neven egyesületnek elnöke a

megegyeztetendő szövetség céljairól és megalakításáról a következőket mondotta a *Bácsmegyei Napló* munkatársának:

— Tényleg felmerült annak a szükségessége, hogy olyan fórumot kell létesíteni, amely az utóbbi időben már elfajult »kulturdzsungel«-t megszünteti és a kulturális életet rendes medrére tereli vissza, mert a legutóbb észlelt folyamat egészségtelen, káros és a kultúréletet veszélyezteti.

— Noviszadon annyi hasonló célú egyesület alakult, hogy ha valamennyi, egymásra való tekintet nélkül, folytatná működését, úgy az mindegyikre hátrányos volna. Ez nem a természet és a kívánatos verseny, sőt ellenkezőleg megerősíti valamennyi működését. Láttuk a közelmúltban, hogy egy napon két-három egyesület szerepelt nyilvánosan és több egyesület ugyanarra a napra kért gyűjtési engedélyt. A közönség ezt az erős iramot nem bírja el, ebből valamennyi rendező egyesület kára volt és a közönség kimerült. Március-áprilisban volt tíz egymásután következő nap, amelyek mindegyikén egy-két, sőt három nyilvános előadás is volt. Ezt nemcsak Noviszad közönsége nem bírja el, de egy jóval nagyobb város közönségét is erős megpróbáltatásoknak tenné ki, amellyel veszélyeztetni a rendező egyesületek anyagi sikerét. Ezeknek az egészségtelen állapotoknak megszüntetésére merült fel egy olyan szövetség létesítésének a terve, amely az érdekelt egyesületek bevonásával és hozzájárulásával kölcsönösen megállapítaná a munkamegosztást, amit csak úgy lehet elérni, ha a szövetségekhez hasonlóan a létesítendő kulturszövetség sza-

bdlyoznd az egyesületek nyilvános szereplését, anélkül azonban, hogy az egyesületek önkormányzati jogát bármilyen más szempontból korlátozni kívánna.

— Ennek egyik előfeltétele, hogy a szövetség vezetősége teljesen pártatlan kezében kerüljön, amely semmilyen tekintetben sincs valamilyen irányban angazsálva, mentes minden befolyástól és tisztán a cél érdekeit tekint szem előtt. Így merült fel az eszme, hogy a létesítendő szövetség élére a *Narodna Odborona* vezetőségét kellene megnyerni, amelynek minden irányban szabad keze van és amelynek élén Pavlovics Ivan tábornok áll. Persze ez még csak terv, de a kialakult vélemény szerint a legcélszerűbb.

— A létesítendő szövetség főfeladata volna, hogy a körébe tartozó egyesületek nyilvános működését csak a szövetségi tanács beleegyezésével fejthesse ki. A tanács az egyesületek meghallgatásával kijelölne az egyes egyesületek részére a szereplési határidőket, amelyekben más egyesület nem kapna szereplési engedélyt. A szövetség keretén belül két alszövetség alakulna, az egyik a kultúregyletek, a másik a jótékony célú egyesületek számára. Minden alszövetségnek annyi szekciója volna, ahány szakot egyesít szakjában. A kulturszövetségnek volna külön zenei testnevelési, népnevelési és egyéb szakosztálya, míg a jótékony célú alszövetséget hasonlóképpen szerveznék meg. A szövetség hatásköre kizárólag a nyilvános szereplésre vonatkozik.

— A szövetség volna illetékes a városi tanácsnak a városi támogatás tekintetében és annak mérvét illetően előterjesztést tenni, nehogy igazságtalanságok történjenek, ami a mai viszonyok mellett önkéntelenül is előfordul. A város megállapítaná a kultur- és jótékony célú egyesületek számára a költségvetésben beiktatandó összeget, amelynek felhasználására a szövetség tenne javaslatot. A város csak azoknak az egyesületeknek adna segítyt, vigalmi adómentességet, vagy más kedvezményt, amelyek a szövetségben bent vannak. Nyomatékosan hangsúlyozom, hogy minden egyesület önállóan folytathatja belügyeinek intézését. Minden egyesület kötelessége volna olyan esetekben, amikor idegenből érkeznek vendégek, akiknek fogadtatása a város tekintélye érdekében kívánatos, együttesen közreműködni.

— Kedden, június 5-én délután hat órára a városháza közgyűlési termében ankétára hívtam össze Noviszad összes kultur- és jótékony célú egyesületeit és ezen a megbeszélésen kerül szóba a szövetség megalakításának terve, amelynek működésétől sokat várunk.

Csecsemő-kelengyék
KLEIN JENŐNÉL, Noviszad
VEJ. BECKEREK SENTA 2646

Egy kritikus albumából

Irtá: Baedeker

Az ember nemcsak az ajkaival, az arcával is kénytelen hazudni.

Van egy ismerősöm, akinek az a legnagyobb szerencsétlensége, hogy az arca nagyon is őszinte. Ha olyasvalakivel találkozik, akit szeret, az arca örömtől sugárzik, ellenben, ha olyan egyén kerül a szemé elé, aki nem rokonszenves neki, ezt csalihatatlanul elárulja az ábrázata, amely kedvetlenül, unottá lesz, ahogy azt meglátja. Ezáltal sok a haragosa, mert a nyájas mosolyával nem tud annyit embert magához édesgetni, ahányat a barátságatlan arcával elidegenít. Az arca, bármilyen furcsán hangzik, még szókimondóbb, igazabhatvalló, gondolatleplezőbb mint az ajka, amely fölött a jólneveltségénél s az emberszereteténél fogva van valamelyes hatalma, — az arckifejezésén egyáltalában nem tud uralkodni. Ebben a tekintetben nem sokkal jobb színész a négy-öt esztendő kis gyermeknél, aki tekintet nélkül a maga érdekére vagy a családjára nyíltan és hangosan a szemébe mondja minden bűncsinak és néninek, hogy szereti-e vagy nem. Ez az ismerősöm is éretlen gyermek ebben a vonatkozásban. Többször figyelmeztettem e gyarlóságára, de eredmény nélkül. Azt vetette mindig ellen, hogy nem tesz különbséget ember és ember közt s hogy mindenkire egyforma nyájjassággal tekint. Világos, hogy teljes antitalentum minden színészkedésre s így minden társadalmi szereplésre. Sejtelmé sincs a mimikája tehetségtelenségéről. Azt hiszi, tud játszani vele... Tudtán kívül tüntet ki embereket és tudtán kívül sért meg másokat. Anyira

becsületes és nyílt természet, olyan butaül őszinte, hogy tudatlanul szerez magának barátokat és ellenségeket. Persze több ellenséget mint barátot.

S még egy baj van.

Az így szerzett barátok nem tekintik tulságos nagy ajándéknak a rokonszenvet, amellyel a jó ember feléjük hajlik, — jogosan megillető adónak tekintik azt, amelyre a saját érdemeikkel szolgált rá. Ellenben az így támadt ellenségek bősziúten haraguznak a manifesztált ellenszenvért, amely meggyőződésszerűen igazságtalanul éri őket, s kegyetlenül bosszulják meg magukat érte.

Az én szegény barátomon nem lehet segíteni.

Az őszinteség a legnemesebb és legférfiasabb tulajdonságok egyike. Mégis: ha általánossá válna és minden ember őszinte lenne, a jó modor, amely így se sok-ember erénye, hamarosan teljesen megszűnne. E kettő nem fér meg együtt sokáig.

A szókimondás nem egészen egy az őszinteséggel.

Tanuja voltam véletlenül egy beszélgetésnek, mely egy ismerősünkről folyt.

— Nagy hibája, hogy tulságosan szókimondó, — mondta az egyik

— De hiszen ez igen tiszteltreméltó tulajdonság! — védelmezte valaki.

— Igen, ha őszinteséggel jár együtt, — felelte aki azt az urat jellemezte, — de ő nem őszinte.

Valószínű, hogy a szóban forgó férfiú csak goromba volt.

Vannak sokan, akik a gorombaságot hajlandók igen kedvezőre magyarázni s

őszinteségnek tartani. Mások meg persze minden őszinteséget gorombaságnak vesznek. Tessék itt eligazodni.

A legőszintébb lelkületű ember se teljesen őszinte a legbizalmasabb barátjával szemben sem, — valószínűleg abban a föltevésben, hogy az se teljesen őszinte ő hozzá.

Milyen furcsa dolgoknak jönne tudomására az ember, ha ismerné mindazokat a mellélgondolatokat, amelyek a legbarátságosabb nyilatkozatok mellett megbújnak s a legőszintébb mondások mögött rejtőznek.

Egy urfember, erőteljes egyéniség, kisé talán brutális is, így nyilatkozott egyszer előttem:

— Kérem, én őszinte ember vagyok. Én megmondok egészen nyíltan, minden kertetés nélkül mindent, ami a szívemen fekszik. Mindent!

Itt fölemelte kissé a hangját és erőlyesen folytatta:

— Még az igazat is!

A klinikus ember nyíltsága kellemetlenebb, mint a nemes gondolkodásának zárkózottsága.

Az erkölcsi törvény őszinteséget parancsol, s a társadalmi törvény arra int, hogy lehetőleg kevésbé gyakorold ezt az erényt. Nagy művészet úgy élni az emberek közt, hogy lehetőleg kövesdük mind a két törvény rendelkezését.

Az őszinte és szókimondó embert mindenki — még a notórius hazug is — többre becsüli mint azt, akinek a nyilatkozatai megbízhatatlanok. Amde óva-

kodjunk bárkit egy igazmondás vagy egy hazugság alapján megítélni. Ki tudja, mely kényszerítő körülmény hatása alatt hazudott valaki vagy mily viszonyok közt mondott igazat kivételképp egyszer?

Apai tanács.

Akkor vigyázz a legjobban, amikor valaki így szól:

— Legyünk őszinték!

Mert ez azt jelenti, hogy ő semmi esetre se lesz az.

Még egy.

Ne keress olyan embert, aki abszolút őszinte. Ugyse találsz ilyet. Örülj, ha olyanra akadsz, aki hozzád kivételesen őszinte.

Az ember lehet igaz, anélkül, hogy igazán őszinte lenne, és lehet őszinte anélkül, hogy valóban igazember volna.

Légy nyílt és őszinte, de a gyengéidet mégis palástold. Ha feltárod őket, ki vagy téve annak, hogy bűnöknek minősítik őket.

Sok ember azt hiszi, hogy őszinte, pedig csak közlékeny.

Aki hazudik, nem okvetlenül hazug ember, s aki igazat mond, nem minden bizonnyal igaz jellem is egyszersmind.

Aki sokat beszél, azt állandóan az a veszély fenyegeti, hogy hazugság is vegyül a beszédébe. Ezzel szemben persze megvan az a reménysége, hogy a sok szava közt néhány igaz szó is akad.

A végtelen majompör

ismét feljelentést tettek Cseh Károly adai tanító ellen

Szentáról jelentik: Az adai majompernek — amelyről annakidején a *Bácsme gyei Napló* is beszámolt és amelynek főszereplője Cseh Károly adai tanító volt — most újabb fejleménye van. Cseh Károly tanítót, aki a darvinizmusról tartott előadást az adai tanonciskolában, Pirányi Lajos adai római katolikus lelkész feljelentette a kereskedelmi minisztériumban.

Cseh Károly tanításai egyszer már foglalkoztatták a nyilvánosságot, mert a múlt évben *Laták Antal*, *Antal Sándor* és *Kocsis Jakab* adai iparosok fegyelmi feljelentést tettek Cseh ellen, aki — a feljelentés szerint — azt tanította, hogy az ember a majomtól származik és ezzel, továbbá magyarázó képek bemutatásával megrontja az ifjuság erkölcsét és az állam érdekei ellen is vét. A megindított fegyelmi vizsgálat tisztázta a megvádolt tanítót, aki erre a bíróságon tett feljelentést hatóság előtti rágalmasz miatt vádlói ellen.

Ebben a perben még nem hozott jogerős ítéletet a bíróság, de máris újabb feljelentést tettek Cseh Károly ellen és pedig ismét felettes hatósága, a kereskedelmi minisztérium előtt. A feljelentő *Virányi Lajos* káplán terjedelmes feljelentésében vádolja egyházellenes eszmék terjesztésével a tanítót, aki ellen ismét elrendelték a fegyelmi vizsgálatot. A vizsgálat lefolytatásával a kereskedelmi minisztérium utasította *Pavlovics Milorád* adal aljegyzőt, hogy hallgassa ki Cseh Károly tanítót, a feljelentő *Virányi* káplánt és a feljelentésben megnevezett hét tanut. A kihallgatások most fejeződtek be és *Pavlovics* aljegyző néhány nap múlva beterjeszti a jegyzőkönyveket a főszozolgabírósnak.

Az adaiak nagy érdeklődéssel várják, hogy mikor fogják már az illetékes hatóságok véglegesen elintézni a már évek óta húzódó majom-pört.

Újabb konfliktus Noviszad és a tartomány között

Illetékességi vita a tartomány és a város között az árvaszéki ügyek másodfoku elbírálása miatt

Noviszadról jelentik: Még el sem ült a harc a bácskai tartomány és a bácskai városok között a tartományi pótdadó, a tartományi illetékek és a tartományi fogyasztási adó miatt, máris újabb konfliktus támadt az árvaszéki kérdés körül.

Az 1877-ik évi XX. t. c., amely a gondnokságról és gyámságról szól, úgy intézkedik, hogy az elsőfoku gyám és gondnoksági hatóságot a megyei és városi árvaszékek gyakorolják. Ugyanezen törvény szerint a gyámügyi másodfoku felelősségi fórum a városokban a közigazgatási bizottság, amely ezt a jogát az ugyanevezett gyámügyi felelősségi albizottság révén gyakorolta és amely illetékes volt az árvaszékek elsőfoku határozata ellen beadott felelősségi elbírálására.

A tartományok megszervezésével a megyei közigazgatási bizottságok megszűntek és így a tartomány ezeknek pótlásáról gondoskodik.

A tartományi választmány azonban a hatáskörét a városokra is ki akarja terjeszteni és 11.266/1928. számú átiratában arról értesítette Noviszad városát, hogy ezentul az árvaszéki határozatok ellen beadott felelősségi elbírálására nem a városi közigazgatási bizottság gyámügyi felelősségi albizottsága illetékes, hanem a tartományi gyámügyi felelősségi bizottság. A tartományi választmány rendelkezését az 1928—1929. évi pénzügyi törvény 182-ik szakaszának hatodik pontjára és az 1927—1928. évi pénzügyi törvény 163-ik szakaszára alapítja és azt kívánja, hogy a beérkezett felelősségi elbírálást a tartományi gyámügyi felelősségi bizottsághoz juttassák el, amelyre a városi közigazgatási bizottság hatásköre átszállt.

A napokban érkezett meg a belügyminiszter egy rendelettervezete, amelyet véleményezés végett megküldött a városoknak. Ebben a rendelettervezetben

meg vannak állapítva azoknak a hatóságoknak, — megyei és városi szerveknek, — hatásköre, amelyek a tartományi szervezet létesítése folytán érdekelve vannak. Ebben a tervezetben a miniszter arra az álláspontra helyezkedett, hogy a másodfoku hatóság ezentul — mindaddig, amíg a városi törvény meg nem lesz alkotva — a városi tanács.

Egyben meghagyja az 1886. évi XXI. és az 1886. évi VI. t. c.-kek rendelkezéseit és így megmaradna a közigazgatási bizottságok eddigi hatásköre is.

A belügyminiszter rendelettervezete ellentétben áll a tartományi választmány idézett rendeletével, de ellentétben állnak a tartomány álláspontjával, az érvényben levő törvényes rendelkezésekkel

és így a noviszadi városi tanács arra az álláspontra helyezkedik, hogy a tartományi választmány rendelete törvénytelen és határozathozatal végett a városi törvényhatósági bizottság elé terjeszti, amely minden valószínűség szerint tiltakozni fog az autonómiába való beleavatkozás ellen és a tartományi választmány rendeletét megfelelőbbé.

Az észak-kinai csapatok kiűritették Pekinget

A déli csapatok bevonulását már péntekre várják

Washingtonból jelentik: A japán főhadiszállás értesülése szerint

Csangsosin tábornagy elrendelte Peking kiűritését.

Az északi csapatoknak a fővárosban ál-

lomázó hadosztályai már megkezdtek a főváros kiűritését és Mukden irányában vonulnak vissza. A japán főhadiszállás szerint

a déli nacionalista csapatok ta-án

már pénteken, legkésőbb azonban szombaton bevonulnak Pekingbe.

ahol óriási izgalommal várják az eseményeket, különösen a külföldi állampolgárok körében.

A nagyhatalmak közvetitenek Róma és Beograd között

Londonban és Berlinben nyugodtan ítélik meg a délkelet-európai helyzetet

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* diplomáciai tudósítója a jugoszláv-olasz konfliktus legújabb fejleményeivel kapcsolatban arról értesült, hogy

az érdekelt nagyhatalmak úgy Rómában, mint Beogradban közvetítő lépést tettek,

noha a rendkívüli barátságos formában eszközölt közvetítésnek nem volt hivatalos jellege.

A Times véleménye szerint

az olasz kormány második jegyzéke kétségtelenül súlyosította a helyzetet,

mert a jugoszláv kormánynak ilyen körülmények közt bizonyára nehezebbre fog esni, hogy megtalálja az olasz jegyzékre adandó válasz kellő hangját.

Ezzel szemben a *Morning Post* erősen optimista és azt hiszi, hogy

a jugoszláv kormány a parlamentben mégis meg tudja majd szerezni a nettói konvenciók ratifikálására szükséges többséget,

bár a jugoszláv közvélemény egyrésze ebben a kérdésben szembehelyezkedik a kormánnyal.

Mint Bécsből jelentik, a *Neue Freie Presse* berlini tudósítója diplomáciai körökből a délkelet-európai helyzetről a következő információt kapta:

Olaszországnak az a terve, hogy különböző szövetségi szerződések láncolatával teljesen bekeríti Jugoszláviát, meghiusultnak tekinthető.

A török-görög döntőbírósi szerződés nem jött létre, mert sem Törökország, sem Görögország nem volt hajlandó arra, hogy olasz nyomásra kössön kölcsönös szerződést.

Bulgária, amelyet Olaszország szintén be akart vonni érdekszférájába, ugyancsak elutasító választ adott.

Az olasz-román viszony — állapítja meg végül a *Neue Freie Presse* — továbbra is igen szoros, de kétségtelen, hogy az olasz-román barátság éle nem irányul Jugoszlávia ellen.

Berlini diplomáciai és politikai körökben

általában nyugodtan ítélik meg a délkelet-európai helyzetet

a Beogradból és Rómából érkező kedvezőtlen hírek ellenére is. Ugy vélük, hogy a békét egyelőre nem fenyegeti közvetlen veszély, annál kevésbé, mert Mussolini, aki ugyan gyakran tulságosan erős szavakat használ, sokkal jobban, semhogy újabb háborút készítené elő.

Újabb véres tüntetések voltak Beogradban

A szerda esti tüntetők a Ruszki Car kávéházban elbarrikádozták magukat és szembeálltak a rendőrséggel — Negyvenöt embert letartóztattak

A véres harc huszonkilenc sebesültje közül három haldoklik

Beogradból jelentik: Beogradban szerdán a késő esti órákban az eddigieknél is sokkal hevesebb és véresebb kimeneteli tüntetések voltak. Aki csütörtökön végigjárta a főváros centrumát, mindenütt betört ablakokat és a barrikádharc egyéb nyomait láthatta, a Ruszki Car-kávéház tükrei és berendezése pedig összetörve és földulva mutatja a harc nyomait.

A beogradi kórházban a szerda esti tüntetés számos sebesültjét ápolják, akik közül három a halállal vívódik.

A sebesültek számát nem lehet pontosan megállapítani, mert akik tehettek, a saját lábukon távoztak a tüntetés színhelyéről, nehogy esetleg a rendőrség kezeibe kerüljenek. A központi ambulancián 29 sebesültet kötöztek be, köztük két csendőrt és a kórházban tizenhárom sebesültet ápolnak.

A szerda esti tüntetés egész szerény keretek között kezdődött és senki sem gondolta, hogy ilyen véres vége lesz. A tüntetők először a Knez Mihajlo szobornál gyülekeztek, ahol a rendőrség szét akarta oszlatni őket. Erre

a tüntető tömeg a Knez Mihajlo levő Ruszki Car kávéházba menekült, ahol asztalokkal, székekkel és egyéb berendezési tárgyakkal elbarrikádozta magát.

A rendőrség felszólította a tömeget, hogy oszoljon szét, a tüntetők azonban nem engedelmesskedtek, hanem tovább szidalmazták Mussolinit és Olaszországot, mire

a rendőrség támadást intézett a barrikádok ellen, de a tüntetők olyan tulsulyban voltak, hogy három izben visszaverték a rendőrséget.

Valamivel kilenc óra után az izgalom már a tetőpontjára hágott és a tömegből revolverlövés kezdődött el. Hogy ki kezdte meg a lövöldözést, azt nem lehet megállapítani, a rendőrség szerint a tüntetők kezdtek lövöldözni. Ezután

a csendőrök feltűzött szuronnal támadtak a barrikádok ellen és harminc-negyven lövést adtak le.

A csendőrség benyomta a tömeget a Ruszki car vendéglő pincehelyiségébe, ahol pánikszerű volt a hangulat. A tüntetők közben egy lovasrendőrt leszállítottak lováról és levitték a Ruszki car pincéjébe, ahol bántalmazták. A tüntetés színhelyére kivonult a tüzoltóság is és megpróbálta vizsugarakkal szétzavarni a tömeget, azonban ez sem használt, mert a víznyomás tulságosan gyenge volt és a tüntetők nem zavartatták magukat. A barrikádharcok alatt megjelent a Ruszki car kávéház előtt több képviselő is, akik meg akarták nyugtatni a tömeget és felszólították a tüntetőket, hogy oszoljanak szét, azonban a szenvedélyek ekkor már úgy fel voltak korbácsolva, hogy semmiféle békítő intervenció nem használt.

Acsmovics Milán beogradi rendőrfőnök a szerda esti tüntetésről csütörtökön a következőképpen nyilatkozott:

— Ezek a tüntetések már öt-hat nap-

pal ezelőtt elkezdődtek, az utolsó napon azonban egész már jelleget öltöttek.

Bizonyos kétes egyének egyre nagyobb befolyást gyakorolnak a tüntetőkre és a szerda esti harcot úgy irányították, hogy a rendőrség és a tömeg között minél jobban kiélesedjék a hangulat.

A tüntetők magánvagyonát is elpusztították és egyes kereskedők meglehetősen nagy károkat szenvedtek. Ha ezek a tüntetések mégogyszer megismétlődnek, a rendőrség a legerélyesebben fog fellépni és kíméletlenül szét fogja zavarni a tüntetőket. Ezért azt ajánlom a polgárságnak, hogy ne vegyen részt semmiféle tüntetésben, sem pedig olyan csoportosulásban, amelynek demonstratív jellege van.

A szerda esti tüntetésekkel kapcsolatban több letartóztatás is történt.

A rendőrség negyvenöt tüntetőt tartóztatott le, köztük harminc kommunistát.

A letartóztatások egyrészt azért igazgatosították, mert az illetők nem tudták kellőképpen igazolni magukat.

Római jelentés szerint Veronában és Cuneóban szerdán ismét tüntetések voltak Jugoszlávia ellen, de nagyobb rendezés nem volt, mert a rendőrség közbelépett.

VELENCE Utazók keressék fel a magyar házat Hotel Budapest ex. Margherita, S. Marco 2154 a Bauer-Grünwald szálló lagunai bejáratával szemben. Elsőrendű családi konyha. Penzió 35 lirától. Folyó víz, fürdő. Tóth Gyula, tulajdonos

A radikális klub bizalmat szavazott a kormánynak

A főbizottság memorandumát a klub június 8-án megtartandó ülésén tárgyalja

Beogradból jelentik: A radikális klub fontos ülését csütörtök délután fél hatkor nyitotta meg Vukicszevic miniszterelnök rövid beszéddel, amelyben rámutatott arra, hogy a főbizottság memorandumát közzétették mielőtt azt ő megkapta volna. Nem számítot a memorandum közzétételére és ez új helyzetet teremtett. Elmondotta, hogy táviratilag kérdést intézett Sztanojevics Ácához, hogy miért tették közzé a memorandumot, amire azt a választ kapta, hogy a közzététel nem történt, Sztanojevics Áca tudtával.

Mivel a párt ellenfelei különböző intrikákra használja fel a párt belső helyzetét, kénytelen felvetni a bizalmi kérdést. A kormánynak feltétlenül szüksége van bizalomra

— mondotta a miniszterelnök — és bizalmi szavazatot kért a többi kormánytámogató párttól is.

Ha a radikális klub nincs hozzá bizalommal, akkor a kormány egy percig sem marad a helyén.

Különösen most, amikor a nagy külföldi kölcsön előtt állunk, a pénzügyminiszter nem tárgyalhat a külföldön addig, míg nincs tisztázva a bizalmi kérdése.

Végül hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy nem kis események történnek az utóbbi napokban a parlamentben és az uccán és ezért kénytelen felvetni a bizalmi kérdést.

A miniszterelnök beszéde után nagy vita fejlődött ki arról, hogy lehet-e elkülönítve tárgyalni a bizalmi kérdést a főbizottság memorandumától. Este fél kilencig a vitában husz szónok vett részt, nagyrészt azok, akik a kormány ellen vannak, de felszóltak néhányan Vukicszevic hívei közül is. Többször

felszólt Uzunovics Nikola volt miniszterelnök és részt vettek a vitában Makszimovics Bozsó, Nincsić Momesic, Szobotics Nikola, Mihajlovics Ilija, Kojics Dragutin, Radojevics Ante, Szrskics Milán, Miletics Krszta, Rankovics Mihajlo, Dragovics Milutin, Tomics Milutin és mások.

A szónokok közül többen azt az álláspontot képviselték, hogy

el kell választani a bizalmi kérdést a memorandum kérdésétől,

mások viszont ezt nem tartották keresztülvihetőnek. A vitában több olyan indítvány is elhangzott, hogy

tekintélyes párttagokból álló bizottság vizsgálja meg a párt helyzetét,

sőt néhányan azt is követelték, hogy hívják meg az ülésre a főbizottság tagjait is.

A klubban szemmel látható többsége van Vukicszevic miniszterelnöknek,

aki mögött állnak a vajdasági képviselők is.

Több felszólalás után Mihajlovics Ilija azt javasolta, hogy a bizalmi kérdésben ejtsék meg a szavazást és pedig a pártszakadás elkerülése céljából nem névszerint, hanem felállással. Ezt a javaslatot a nagy többség elfogadta és a szavazásnál

a 103 jelenlevő képviselő közül csupán tizen-tizenen szavaztak a kormány ellen, a klub nagy többsége tehát bizalmat szavazott a Vukicszevic-kormánynak.

Végül még elhatározta a klub, hogy a memorandum fölött a vitát a klub június 8-iki ülésén folytatják le, amelyre meghívják Sztanojevics Ácát is.

Másfélévi börtönre ítélték F. Fodor László álhirlapíróját, aki „nivós” hetilapot akart alapítani Sztaribecsejen

Csalt, hamis nevet használt és okiratot hamisított a „Hajnal” főszerkesztője

A szubotical törvényszéken csütörtökön tárgyalta Stárcevic Mátó tanácselnök büntetőtanácsa a csalással és magánokirathamisítással vádolt Feuer-Fodor László álhirlapíró bűnügyét. Feuer-Fodor huszonegy éves fiatalember, ez év elején a Vajdaság különböző városaiban és községeiben bukkant fel. Mindenütt Fodor László budapesti újságírónak adta ki magát, nevezetesen azt mondotta, hogy az Ujság című budapesti lap munkatársa és „Hajnal” címen szépirodalmi folyóiratot fog indítani a Vajdaságban. Először Sztaribecsejen telepedett le, ahol Subakov Izidor ottani nyomdással lépett érintkezésbe. Előadta lapalapítási tervét és mindenekelőtt névjegyet és levelepapírt csináltatott a következő szöveggel: »F. Fodor László, a „Hajnal” irodalmi folyóirat szerkesztője és a budapesti Ujság munkatársa». A nyomtatványrendelésen kívül 750 dinár készpénzt is felvett a nyomdásztól előlegül és ezzel a »tökövel» elindult a Vajdaságban előfizetőket gyűjteni. Járt Topolán, Noviszadon, Beeskereken, Novivrbáson, Veljakikindán és sok más helyen sikerült is közel kétezer dinár összegű előfizetési pénzt gyűjtenie. Ezt a pénzt részben elköltötte, részben elkártyázta.

Időközben tudomására jutott a budapesti »Ujság» napilapnak, hogy a Vajdaságban Fodor László néven egy fiatalember, mint az ő lapjuk munkatársa szerepel. Az Ujság szerkesztősége felkérte a Bácsmegyei Naplót annak közlésére, hogy egyáltalán nem küldött ki munkatársat Jugoszláviába és az állítólagos Fodor Lászlóhoz semmi köze. Ez a nyilatkozat meg is jelent a Bácsmegyei Naplóban és ez keltett gyanút a sztari-becseji Narodna Stamparija tulajdonosában, aki erre a történetesen Becsejen

levő Fodor Lászlónak kijelentette, hogy csak az esetben vállalkozik a Hajnal előállítására, ha a »főszerkesztő» jó kezességi levelet hoz. Másnap kora reggel már megjelent Fodor László a nyomdatulajdonosnál és hozott egy tizezer dinárról szóló garancialevelet, amelyen Mák Aladár és Bicskei Péter topolai tanárok szerepeltek, mint kezesek. A kezességi levél meglepően gyors előteremtése még inkább gyanút keltett a nyomdásban, aki telefonon kérdést intézett Mák Aladárhoz. Mák közölte, hogy semmiképpen kezességi levelet nem írt alá. Bicskei szintén nem írt alá semmit. Így hamarosan kiderült, hogy az aláírásokat Fodor hamisította. A nyomdatulajdonos erre feljelentést tett Fodor ellen család és okirathamisítás miatt és Fodort április közepén a csendőrség Topolán letartóztatta.

Ebben a bűnügyben tartották meg csütörtökön a fő tárgyalást, amelyen a vádat Makszimovics Szvetisláv államügyész, az ügyészség vezetője képviselte, míg a vádlottat dr. Pap Lajos ügyvéd védte.

A vádlott, aki április közepe óta vizsgálati fogságban van, a tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondotta, hogy Molon született és igazi neve Feuer. Azt mondotta, hogy senkit sem akart megcsalni, hanem komoly szándékában volt megindítani egy szépirodalmi havi folyóiratot Hajnal cím alatt. Azt beismerte, hogy Fodor László néven szerepelt, de nem mondotta, hogy az Ujság munkatársa és nem is akart senkit tévedésbe ejteni, mert a Fodor név elébe mindig odatette az F. betűt. A Fodor név csak iról álnévként szerepelt. Felvett többektől előfizetési díjakat, de ezt a pénzt a lap

szervezési munkálataira költötte el. Tény az, hogy a sztari-becseji nyomdatulajdonosnak átadott egy tizezer dináros garancialevelet, amelyen Mák és Bicskei nevei szerepeltek és azt nem öklírták alá, hanem szöbellel megbízták, hogy a nevéket aláírhatja. Annak bizonyításául, hogy komolyan szándékában volt a »Hajnal» megindítani, hivatkozik arra, hogy amikor letartóztatták, a lap első számnak anyaga a zsebében volt.

Arra a kérdésre, hogy miért nem indította meg a lapot, a vádlott azt monddotta, hogy előbb be kellett szerveznie új lapját a vidéken, a lap munkatársait kellett összeválogatni és az anyagot megszerezni, mert, mint mondotta, »nivós» lapot akart indítani. A nyomdászszal ugy állapodott meg, hogy a lap havonként egyszer fog megjelenni hétszázötven példányban, kilenvenhat oldal terjedelemben. Szerződést kötött a nyomdással, hogy a lapot 6640 dinárért fogja előállítani. Munkatársakat keresett Beeskereken és pedig Beeskereken dr. Borsodi Lajost és Farkas Gejzát, Noviszadon pedig Magyar Zoltánt akarta munkatársakul megnyerni. Közben letartóztatták és így a lap nem jelenhetett meg.

A vádlott után a bíróság Subakov Izidor nyomdatulajdonost hallgatta ki tanuként. A tanu elmondotta, hogy a vádlott Fodor Lászlónak mutatkozott be nála, majd a lapalapítás körülményeiről adott felvilágosítást. Fodor kért tőle előbb ötszáz dinárt, majd 250 dinárt, amit készpénzben kölcsönkép átadott a vádlottnak.

Bicskei Péter topolai rajztanár tanuként kihallgatásánál elmondotta, hogy a garancialevelet nem írta alá és soha, sem írásbeli, sem szóbeli megbízást Fodornak nem adott arra, hogy az ő nevét kezességi okiratra aláírassa. Győri István topolai községi hivatalnok tanu elmondott, hogy Fodor Topolán neki is mint Fodor László budapesti újságíró mutatkozott be és azt monddotta, hogy Mák Aladár és Bicskei Péter neveit ő írta a kezességi levélre. Miután ezek fel akarják jelenteni, Győrit kérte, hogy ő adjon egy garancialevelet. A tanu megtudta Mák Aladártól, hogy Fodort egyszerűen kidobta a lakásáról és így ő is megtagadta az aláírást. Pár nappal később Fodor ismét megjelent Topolán, de ekkor már megtörtént a feljelentés.

A bizonyítási eljárás ezzel befejezést nyert és a perbeszéd után a bíróság bűnösnek monddotta ki Fodor Lászlót kétféle csalás bűntettében, egy csalás vétségében a hamis név használata miatt és egyrendbeli okirathamisítás bűntettében és elítélte egy év és hat havi börtönre és száz dinár mellékbüntetésre. Az ügyész és az elítélt felebezték az ítélet ellen. A bíróság egyben kimondotta, hogy miután a vádlottnak nincs rendes foglalkozása, az ítélet jogerőre való emelkedéséig vizsgálati fogságban marad.

Szombor városközség elfogadta a költségvetést

Sz zezet dinárt szavazott meg a munkásoknak

Szomborból jelentik: A városi képviselőtestület szerdán tartott ülésén, amely a késő esti órákba nyult, letárgyalták a költségvetést. Sztajkov Radivoj javaslatára a közgyűlés százezer dinárt állított be a költségvetésbe a munkanélküliek és inségesek támogatására. A költségvetést Konyovics Antal városi főszámvevő ismertette és Sztajkov Radivoj, Csorics Péter, Krapec György (szocialista), Székely József (független munkáspárti), dr. Radics Lázár (Pribeicevics-párti), Makarics István (radikális), Kélics Márkó (földmivesspárti) és dr. Maglic Cveto (radikális) képviselőtestületi tagok felszólalása után a költségvetést egyhangulag elfogadták.

A közgyűlés végül tudomásul vette a városi tanács jelentését arról, hogy a városi villamostelep vezető mérnöküül Csudics Brankó mérnököt alkalmazták. Ivkov György városi főmérnöknek, a villamostelep eddigi vezetőjének munkájáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Hétfő, június 4-én: Cvor (Csomó), falusi tréfa 3 felvonásban. Irta: Petar Petrović—Peciju. Délután 3 órakor ifjúsági előadás: Lear király, Shakespeare drámája.

Kedd, június 5-én: Farsang Molnár Ferenc színjátéka 3 felvonásban. Délután 3 órakor ifjúsági előadás: Mezejáték.

Vasárnap, június 3-ikán, este fél 9 órakor a hangversenyteremben: Hauser Endre kegedülművész hangversenye.

— Bodrero bucsukihallgatáson jelent meg Öfelségénél. Beogradból jelentik: Öfelsége a király csütörtökön bucsukihallgatáson fogadta Bodrero olasz követet. Az új olasz követ Galei Rómából a napokban érkezik meg Beogradba.

— Chamberlain résztvesz a Népszövetség ülésén. Párisból jelentik: A Martin jelenti, hogy a Népszövetség június 1-én Briand külügyminisztert Paul Boncourt fogja képviselni. A lap szerint Chamberlain angol külügyminiszter azért utazik személyesen Genfbe, hogy elkerülje azt a látszatot, mintha csak azért látogatta volna a Népszövetség ülését, hogy Briand és Stresemann külügyminiszterekkel találkozzék.

— A noviszadi főkapitány hivatalában. Noviszadról jelentik: Mihaldzsics Zsárkó Noviszad város rendőrfőkapitánya Zagrebból visszaérkezett és újból átvette hivatala vezetését.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Helyenkint zivataros idő várható, később hősiyedés valószínű.

— A szubotical Vöröskereszt ülése. A szubotical Vöröskereszt egylet pénteken délután öt órakor ülést tart a tanítóképzőben. A vezetőség felhívja a város jótékonyági hölgyeit, hogy az ülésen minél nagyobb számban jelenjenek meg, mert az ülésen osztják fel a hölgyeket a jótékonyági sátrakhoz.

— Betiltották a parasztdemokrata koalíció oszjéki és susaki gyűlését. Beogradból jelentik: A parasztdemokrata koalíció körében nagy izgalmat okozott, hogy a hatóságok betiltották a június 3-ra Susakra és június 10-re Oszjékre összehívott monstregyűléseket.

— A Fruska Gora kirándulása. Noviszadról jelentik: A Fruska Gora a görögkeleti pünkösdi ünnepek alatt nagyoobszerű kirándulásokat rendez. Az első csoport szombat este 8.55 perckor vasuton Beocsinba, onnan az Oszvöljára rándul, a második csoport vasárnap reggel 5.25 órakor vonaton Rakovácra és onnan Beocsinba, vagy Zmajevácra indul. Ezenkívül vasárnap hajlón, vonaton és autóbusszon több lehetőség kínálkozik a Fruska Gorába való kirándulásra.

— Vakmerő rablótámadás egy szerbiai faluban. Kragujevácról jelentik: Csütörtök éjjel vakmerő rablótámadás történt a Kragujevac melletti Baljkovac községben. Éjjel két óra tájban négy álarcos rabló behatolt Zsvadinovics Milivoj módos baljkovaci gazdálkodó házába és a halálra rémült embert arra kényszerítették, hogy minden otthon tartott pénzt és értéktárgyat adja át nekik. A banditák ezután guzsbakótták a gazdálkodót és az éj sötétjében sikerült nyomtalanul elmenekülniük. A csendőrség a vakmerő rablók kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított.

Dr. med. Kálmán Ferenc fogorvos és a szájbetegségek specialistája, rendeléseit Veliki-Beeskereken, a Vilsonov trg. 3. sz. a. megkezdte. Rendel 8—12-ig és d. u. 3—6-ig.

Terassz Mozi Palics a nagyvendéglő kávéházában június hó 1-én pénteken

A tavasz ébredése szociálmí dráma 6 felvonásban. Főszereplők: PUTTY LIA és ANGELÓ FERRARI

Szabálytalanságok a szremszkamitrovicai városi pénztárnál. Noviszadról jelentik: A szremszkamitrovicai városi képviselőtestület háromtagú bizottságot küldött ki a városi pénztár ügymenetének felülbizárlására. A bizottság működése elején 38.000 dináros hiányt állapított meg, amelyről azonnal jelentést tettek Aranicki Mita polgármesternek, aki szerdán felfüggesztette Basztics Luka pénztárnokot és Pesics Lázár pénztári ellenőrt. A polgármester rendkívüli közgyűlést hívott össze, amely utasította a városi tanácsot, hogy falragaszokon szólítsa fel a lakosságot, hogy a pénztárvizsgálattal megbízott bizottsággal közölje panaszait. Basztics Luka pénztárnok a rendkívüli közgyűlésen nyugdíjazás iránti kérelmet terjesztett elő, amelyet a közgyűlés elutasított. A pénztárnoki teendőik ideiglenes ellátásával Spoljár Mátvás nyugdíjazott városi pénztárnokot bízták meg.

Ujjonok sorozása a titei járásban. Titeiről jelentik: Titeen június 9-ikén kezdődik az 1908-ban született ujjonok sorozása. Ugyanekkor tartják meg az 1903-1907. évfolyambeli ideiglenes alkalmatlannak minősített katonakötelesek felülvizsgálatát is.

Dán tanítók jugoszláviai tanulmányutja. Beogradból jelentik: A dán tanítók szövetkezete értesítette a jugoszláv tanítóegyesület elnökségét, hogy június végén egy nagyobb dán tanító-csoport érkezik Jugoszláviába. A dán vendégek több hétig maradnak az országban, megtekintik a fővárost, a Vajdaság nagyobb városait és látogatást tesznek a tengerpartokra is. A dán tanítók fogadtatására nagyszabású előkészületek történtek.

Öngyilkos lett egy sztaribecseji uriaszony. Sztaribecsejről jelentik: Szerdán hajnalban özvegy Gerber Jakabné hatvannégy éves sztaribecseji uriaszony felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Özvegy Gerberné már hosszabb idő óta vejenél, Weigner Ferenc vendéglősnél lakott. Szerdán reggel az uriaszony hozzátartozóinak feltűnt, hogy nem tartózkodik a szobájában. Rosszat sejtve felrohantak a padlásra, ahol a szerencsétlen matrónát az egyik gerendára felakasztva találták. A gyorsan előhívott orvosok már csak a beállott halált konstataálhatták. Az életunt uriaszony levelet hagyott hátra, amelyben azt írta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt menekül a halálba.

A péntek esti istentisztelet a noviszadi zsidó templomban. Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó templomban péntektől kezdődőleg az esti istentisztelet hét órakor kezdődik.

Egy huszonhárom éves munkást a mitrovicai törvényszék tizenkilenc évi fegyházra ítélte. Noviszadról jelentik: A szremszkamitrovicai törvényszék Djorics Bogomir huszonhárom éves mihajlováci (szerbiai) munkást négy évi börtönre ítélte. Djorics 1925-ben megszökött a szviljanicai börtönből, ahol rablás miatt hosszabb szabadságvesztésre volt ítélve. Kiszabadulása után Mitrovicán több betörést és lopást követett el, amelyeket úgy hajtott végre, hogy előzőleg mint hegedős a házak udvarában zenélt és ilyenkor kileste az alkalmat, hol lehet betöréseket elkövetni. A mitrovicai törvényszék tizenkilenc évi fegyházra és a szviljanicai börtönből való szökéséért további három évi fegyházra ítélte.

Megírják Noviszad város történetét. Noviszadról jelentik: A város tanácsának megbízásából Sztaics Vászta tanár egy megírandó nagyszabású könyv számára adatokat gyűjt Noviszad város történelméből. Sztaics Vászának különösen a bécsi hadiléváltárban folytatott kutatásai során sikerült értékes adatokat találnia, amelyek Noviszad telepítésére vonatkoznak.

Gyógyíthatatlan betegség miatt a halálba. Oszijokról jelentik: Sztaniszláv Gusztáv negyvenöt éves oszijekai kéményseprőmester a házában padlásán levő gerendára felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már meghalt. A szerencsétlen ember bucsulevelében azt írta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt dobja el magát az életet.

A Tiszába vetette magát egy gimnazista lány, mert elbukott az osztályvizsgán

Az öngyilkos-jelöltet az utolsó pillanatban sikerült megmenteni

Szentáról jelentik: Csütörtökön délután a Tiszába vetette magát egy fiatal diáklány, aki afeletti elkeseredésében akart megválni az élettől, mert elbukott az osztályvizsgán. Az öngyilkossági kísérletet az utolsó pillanatban észrevették és a már fuldokló lányt kimentették a hullámok közül.

A szentai gimnázium nyolcadik osztályában a napokban fejeződtek be az osztályvizsgák és az eredményt szerdán délelőtt hirdették ki a tanulók előtt. Szasajka Irina, az osztály egyik tanulója, aki egy menekült orosz ezredes leánya, az osztályvizsgán elbukott. A fiatal diáklányt ez rendkívül elkeserítette és már osztálytársai előtt hangoztatta, hogy a bukást nem tudja túlélni. Osztálytársai vigasztalni próbálták és Szasajka Irina látszólag megnyugodva hazas is tért. Odahaza egész nap szótlan volt. Csütörtökön délután fél kettőkor azzal távozott el hazáról, hogy egyik barátját akarja meglátogatni, azonban egyenesen kiment a Tisza partjára, ahol

egy ideig le és fel sétált, majd felment a hidra, ahonnan belevetette magát a folyóba.

Ugyanekkor a parton tartózkodott Huberth Mihály szabó, Nesics Brankó cipész és Szlavnik Brankó gazdálkodó, akik észrevették a fulladozó leányt. Az egyikük a közelben tartózkodó mezei munkás kezéből kiragadott egy kaszát, majd mindhárman a vízbe vetették magukat és a leány közelébe uszva, a kasza nyelét feléje nyújtották. A leány, aki már-már teljesen elalélt, erejét összeszedve, a kaszanyél után kapott. Nagy nehezen partravonszolták, ahol a leány az izgalmtól kimerülten eszméletlenül esett össze. Azonnal beszállították a közkórházba, ahol kezelés alá vették. Állapota rendkívül súlyos, de nem életveszélyes.

Időközben a leány tetteről tudomást szerzett anyja is, aki az ijedségtől eszméletlenül rogyott össze és az előhívott orvos csak órák múlva tudta eszméltre téríteni.

A házastros asszony e' a halálba. Zemunból jelentik: Mihel József zemuni gazdálkodó csütörtökön hajnalban felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Az életunt gazdálkodó bucsulevelében azt írta, hogy felesége házastrosága miatt dobta el magát az életet. Az öngyilkosság ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

A noviszadi térparancsnokság megtiltotta a vasúti hídon a gyalogközlekedést. Noviszadról jelentik: A térparancsnokság kedden kelt rendelettel megtiltotta a Noviszad-petrovaradini vasúti hídon a további gyalogforgalmat. A tilalom érzékenyen érinti Noviszad lakosságának főleg azt a részét, amelynek a petrovaradini oldalon szülője van.

A noviszadi zsidó hitközség közgyűlése. Noviszadról jelentik: A zsidó hitközség képviselőtestülete hétfőn délután négy órakor közgyűlést tart. Többek között tárgyalni fogják a kulturpárt beadványát az adókievetés megsemmisítése iránt.

Varázsszert kevert férje ételébe. Noviszadról jelentik: Beosinban Rosan Stevan és felesége jó egyetértésben éltek, míg egy gyári munkás meg nem zavarta a boldog családi életet. A férj féltékenykedett, mire az asszony egy kuruzsló asszonytól varázsszert vásárolt féltékenységre ellen. Rosan Stevan az ételbe kevert szertől rosszul lett és feljelentést tett a csendőrségen, mely mind a két asszonyt letartóztatta. Az ételmaradékot elküldötték a beogradi vegytani intézetnek. Rosan Stevan nem kérte felesége megbüntetését, de a vizsgálat ennek ellenére tovább folyik.

Országos Vöröskereszt-nap. Az országos Vöröskereszt egyesület június 3-ikán és 4-ikén az ország minden városában Vöröskereszt napot rendez, amelynek jövedelme a Vöröskereszt emberbaráti céljait szolgálja. Noviszadon, mint onnan jelentik, a helyi Vöröskereszt szervezet június 3-ikán uccai gyűlést rendez, 4-ikén felvonulást a városban, utána pedig a városház előtti téren a katonazenekar tüzénét fog adni.

Dr. Vécsel Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kvarcfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5. I. Tel. 539.

Lopásért elítélt uriaszony. Becskerekéről jelentik: A törvényszék csütörtökön hirdette ki a felbolygítási bíróság ítéletét, amellyel jóváhagyta Siklosics Róza becskerekai uriaszony egyhavi fegyházbüntetését. Az uriaszony ellen az volt a vád, hogy cselédjével fát lopatott szomszédasszonya pincéjéből. Az ítéletben a vádlott megnyugodott, annál is inkább, mert amnesztia alá került.

Rabindranath Tagore júniusban Európába érkezik. Párisból jelentik: A Csikágó Tribune jelenti Colomboból, hogy Rabindranath Tagore francia hajóra szállt és június 19-ikén Marseillebe érkezik. A világhírű hindu költő egészségi okokból orvosi tanácsra utazik Európába.

Uj munkásbiztosítópénztári orvos Topolán. A szubotical kerületi munkásbiztosító hivatal június 1-vel kezdődőleg szerződést kötött dr. Bücheler Gyula topolai fogspecialistával, aki a topolai és topola-járásai munkásbiztosító tagoknak és családtagjaiknak fog rendelkezésére állani.

Ruhamosás közben a Tiszába fulladt egy öregasszony. Sztaribecsejről jelentik: Kovács Jánosné hatvannégy éves vranjevói asszony ruhamosás közben a Tiszába fulladt. A szerencsétlen asszony holttestét egy órával később partravetette a víz.

VIII. NEMZETKÖZI MINTAVÁSÁR

LJUBLJANA, JUIUS 2-11.

600 kiállító. Mindegyikük árú-ekkk. Különböző kiállítások: bu'orasztalo', autó, francia, mezőgazdasági gépek, iparművészeti, egészségügyi. A kiállítással kapcsolatban megtekintheti Szlovénia természeti szépségeit is. Mened'ij kedvezmény a vasutakon és gőzhajókon. Vásárlás minden pénzintézetnél, utazási irodánál és a kiállítási postahivatalban — A vásárlatógatók e' helyezéséről gondoskodjunk. A jugoszláv vasutakon 50% menetidj kedvezmény.

Az SzMTC kirándulása. A szubotical SzMTC vasárnap, június 3-án reggel kirándulást rendez a Kárász-erdőbe, amely alkalomra az uradalom intézője az erdőbe való kirándulást úgy engedélyezte, hogy a jövőben, az erdő átcsoportosítása folytán, oda több kirándulást nem engedélyez.

Olvassa el holnap Temmer-cognak hirdetését.

Eetérés Bezdánban. Szomborból jelentik: Bezdánban ismeretlen tettesek behatoltak Pázmán Simon gazdálkodó házába. Amíg a házbeliek a tanyán dolgoztak, a betörők a lakást felforgatva a szalmazsákban elrejtett négyezerháromszáz dinárt és a szekrényben talált ruhaneműt magukkal vitték. Pázmán feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást.

Iparosnap Odsacin. Odsaciról jelentik: Június 3-án, vasárnap iparosnapot rendeznek Odsacin. Az iparosnapon a noviszadi kereskedelmi és iparkamarát dr. Koszics Mirkó egyetemi tanár képviseli.

Székelési zavarok, bélgyors, puffadás, gyomorszárdulás, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes »Ferenc József« keserűviz a gyomor és bélesatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést okoz. Az évszázad legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet egy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

MAGNA PURGA

Ökiletezen szabályozza az emésztést, tisztítja a gyomrot és a beleket, megszünteti a gyomorégést.

Gyógyszertárakban és drogériákban egy csomag 4 dinár 5454

SPORT

Az udvarias uruguayak csak két gólt lőttek a kétségbeesetten védekező hollandok kapujába

Uruguay—Hollandia 2:0 (1:0) — Spanyolország 7:1-re verte a „sötét” mexikóiakat — Uruguay vasárnap Németországgal játszik

Amsterdamban létrejött a jugoszláv-magyar sportbéke

Amsterdam, május hó.

Az amsterdami stadionnak szerdán telt háza volt. Közel negyvenezer ember szorongott a tribünökön, lelkes hollandusok, akik nemzeti csapatuk debütjére gyűltek össze. Az egyébként hidegvérű amsterdamiak nagy izgalommal latolgatták az esélyeket és a közönség sorából sűrűn lehetett hallani: »Hátha sikerül megver-

Massy, a holland centerhalf

nünk Uruguayt». Ez a »hátha» fejezte ki a titkos reményt, hogy a holland legénység, amely pechjére már az első fordulóban a párisi olimpiád bajnokát kapta ellenfelül, esetleg meglepetést csinál. A közönség illuziói azonban nem ragadtak át a holland futballvezérekre, akik gondterhes arccal sürögtek az öltözők körül. Van Hoel a holland futballszövetség elnöke, amikor az esélyekről érdeklődtem nála, lemondóan legyintett: »El vagyok készülve a legrosszabbra».

Ebben a pillanatban futott ki a pályára az uruguay legénység, elől Nassazi, a kapitány, utána a többiek. A tribün tombolt, hatalmas taps, éljenzés, ami orkányszerű lármává fokozódott, amikor az uruguayak mögött megpillantották a narancssárga inges hollandusokat. A hatalmas ováció csak akkor ült el, amikor Langenus belga bíró a pálya közepére ment és megejtette a sorsolást. A szerencse a hollandusoknak kedvezett: erős hátszéllel kezdtek, ami még bizakodóbbá tette a közönséget. Az uruguayak így álltak föl:

Mazali — Nassazi, Arisne — Andrade, Fernandez, Gestrite — Urdinanan, Scarone, Borjas, Cea, Arromon.

A labda elindult és a tribünön átszaladt az első nagy izgalom. A hollandok mintha szárnyuk lett volna, imponáló lelkesedéssel próbálták megközelíteni az uruguay kaput. De a délamerikai gépezet pompásan működött. Nassazi, a legendás hírvédő hátborzongató nyugalmával emelte át a száguldó Weber feje fölött a labdát. »Ezeket nem lehet legyőzni» — jelentette ki határozottan egy francia újságíró. A tribün azonban nem osztotta ezt a véleményt, hangos biztatással új rohamra üldözte a holland csatársort. A fekete ördög Andrade szemképrázató trükköket mutatott be. A közönségnek elállt a lélekzete, amikor az a macskaügységű zsonglór egyszerre három holland játékost rázott le magáról elegáns könnyedséggel. A holland csatárok hiába küzdöttek összeszorított foggal, az uruguay védelem áttörhetetlen. A másik oldalon már sokkal több részt talált a délamerikai támadókintett. Cea, ez a hosszú, nyurga legény emelt labdákat váltott Scaroneval, de a kapu előtt a huzás beleszaladt a kétségbeesetten küzdő Massyba. A gép megindult és a holland kapu valóságos pergőtűz alá került. Scarone csodálatos kombinációkat kezdett; a labda hol előre, hol hátra került, mindig uruguay játékoshoz, remek kiugrásokkal, cselezésekkel tarkítva. A küzdelem macska-egérráccá változott; a holland védőkről csorgott az izzad-

kot. A huszonegyedik percben megszületett a gól, ami már régen esedékes. A jobbszélső beadását Scarone kapta, a labdát jobblábával villámgyorsan átvette a balra és behelyezte. A tribün egy pillanatra hallgatott, mint a sir, aztán enyhe udvarias taps. Mindenki azt hitte, hogy a holland csapat a gól után végleg összeroppan. Az uruguay rohamok sűrűbbek lettek, Scarone—Borjas—Cea trió, mint a villám surrant át a holland halfok közt, de a lövések elkerülték a hálót. Andrade és Fernandez fejjátéka még a rideg hollandokat is elragadta. Hatalmas taps — Andrade kézlengéssel köszönte meg. Az uruguayak általában igen udvarias legények, ha valamelyik holland elesett, rögtön odaszaladtak és felsegítettek. Nem látszott rajtuk semmi izgalom, biztosak voltak a győzelemben. A hollandok ezzel szemben tehetetlenségükben elragadtatták magukat. A bíró azonban sohasem lépett közbe, nagyon elnéző volt

ság, a közönség némán figyelte a játékot a hollandusokkal szemben. Neki is megesett a szíve a szegény, vergődő holland csapaton. Az uruguayak támadásait több ízben állította meg offside címén, a délamerikaiakat azonban ez sem hozta ki a sodrúkból. Csak Nassazi csóvált rosszalón a fejet és Andrade mosolygott gúnyosan. A második félidőben egvensen feltűnő volt Langenus rosszakarata. Az uruguay offenzíva ekkor már végtelenül nehezedett a holland kapura. A holtrafáradt, de szívósan védekező hollandusokkal valósággal kabaráztak a remekül kombináló uruguay csatárok. A lövésekkel azonban adások maradtak. Scarone végre megunt a hosszú absztinenciát, átselejtezte magát a bekkeken és a lécs alá vágta a labdát. Beteljesedett. A hollandok végleg megadták magukat. A tribünön halálos csönd uralkodott — vége az illúzióknak: Hollandia kiesett a további küzdelemből.

A holland kopus munkában

Az Uruguay—Hollandia mérkőzés előtt játszották le a Spanyolország—Mexikó meccset. A mexikóiak még ovodások a futballban és a spanyoloknak nem kellett megerőltetni magukat. A játék végig a mexikóiak mezőnyében folyt és csak elvétve került át a labda a spanyolok területére. A nem nagy ambícióval játszó spanyol csatárok egymásután hét gólt lőttek. A mexikóiak »becsületgőlják» az első félidő 26-ik percében esett. Tipikus patyogól volt.

A futballtorna második fordulójában Uruguay Németországgal kerül össze. A németeknek sem lehet sok reményük, bár a német kolónia igen veri a mellét és esküszik a győzelemre. Olaszország is nehéz próba előtt áll. Spanyolországot kapja ellenfelül. Szembaton lép porondra a másik délamerikai favorit: Argentinia, amely Belgiummal játszik.

A bécsi Vienna hétfőn Szuboticán játszik

A bécsi csapa'nak a SzAND lesz az ellenfele

A görögkeleti pünkösdi második napján, hétfőn, ritka sportélvezetben lesz része a szubotici közönségnek.

A bécsi Vienna, az osztrák profiligála legstílusosabb futballjátészó együttese mutatkozik be Szuboticán.

A világhírű csapatot a SzAND kötötte le, amely kompletten játszikk ellenük. A Vienna játékosai közül nem ke-

vesebb, mint kilenc többszörös válogatott.

A csapat sztárjai a Blum, Rainer hátvéd-pár, amely az osztrák válogatott standard bekkpárja és Gweiddl, aki az osztrák extraklasszist képviseli.

A csapat vasárnap Budapesten játszik a Ferencvárossal és hétfőn délben érkezik Szuboticára.

Noviszdai sport. Noviszdáról jelentik: Görögkeleti pünkösdi vasárnap a labdarugó kerület serlegéért a NAK a Makkbival, hétfőn a NAK a Vojvodínával fog mérkőzni. A Radnicski vasárnap és hétfőn Beeskereken az Obilics és a Kadima vendége lesz.

Szubotical ifjúsági klub—HaggiBOR 3:2 (1:0). A Siket csak a kapus bravurja mentette meg a vereségtől. A Sikt mindhárom gólját Zsauzselka, a HaggiBOR góljait Spitzer és Berger lőtték. A Sikt csatársorában Löwenthal játszott kitünően.

A noviszdai lövészegylet díjlövészeté. Noviszdáról jelentik: A noviszdai lövészegylet pünkösdi hétfői díjlövészetén díjakat nyertek az első csoportban: 1. Vrtunzski Szrboljub 77 találattal, 2. Stern Béla 74 találattal, 3. Cervész Antal 70 találattal, 4. Jonitz István 69 találattal, 5. Sipos János 65 találattal. A második csoportban: 1. idb. Malatek Lipót 57 találattal, 2. Holik Rezső 54 találattal, 3. ifj. Malatek Lipót 51 találattal, 4. Jovanovics Predrag 43 találattal és 5. Diener Gyula 41 találattal. Junius 4-ikén folytatják a díjlövészetet.

KINTORNA

Fiatalkézas: Az én feleségem anyával.

Öreg kézas: Az én feleségem még él.

*

— Mikor Tom meghalt, mindent az árnyaháznak hagyott.

— Nagyszerű. Mennyit hagyott rá?

— Hat gyereket.

*

Az egyik orvos rendelőjét felhívja valaki telefonon és megkérdi a jelentkező szobalánytól:

— Mikor találhatom egyedül a doktor urat, nem tudná megmondani?

— Dehogyan nem. Legbiztosabban a rendelőóráján.

*

Egy vidéki ripacs-társulatnál történt. Az ember tragédiáját játszották. A színész, aki Adámot játssza, odarohan az igazgatóhoz:

— Kérem, igazgató ur, hol van a bunda?

— Micsoda bunda?

— Hát amelyikben Adám megjelenik, amikor már a föld kihült és amikor, mint eszkimó él csupán a földön Luciferrel. Bunda nélkül végre is nem játszhatjuk a sarkvidéki jelenetet.

— Miért ne? Vegyetek fel meleg alsóruhát.

*

A gazdag Proccfeld meghívja a szegény Ganzfusszt egy péntek esti vacsorára. A vacsora igen vidáman folyik addig, amíg Proccfeld észre nem veszi, hogy vendége már a harmadik ezüstkanalat teszi a zsebébe. Proccfeld csak türi egy darabig, azonban úgy éjfél felé az ötödik kanálnál már elveszti türelmét.

— Mondja kérem, — fordul a szegény Ganzfusszra — mit csinál itt maga?

— Az orvos írta elő — feleli Ganzfuss hidegvérrel — minden órában egy egykanál.

KÖZGAZDASÁG

Új gazdasági címtár. A zagrebi exportakadémia hallgatóinak testülete »Privredni Izvestitelj« címmel hasznos könyvet ad ki, amely közölni fogja minden kulturális, kereskedelmi és gazdasági intézmény címjegyzékét, az ügyvédek, közjegyzők, mérnökök, építésszek névsorával együtt. A »Privredni Izvestitelj« az összes gazdasági körök számára igen hasznos kézikönyvnek ígérkezik, ezért a legmelegebben ajánlható.

Új rendelet készül a külföldi munkások jogszláviai alkalmazása ügyében. Noviszadról jelentik: A szociálpolitikai miniszter megküldötte a noviszadi munkáskamarának és az ez ügyben érdekelt többi szervezetnek a külföldi munkások alkalmaztatásáról készült rendeletének tervezetét, azzal a felszólítással, hogy az érdekképviseletek husz napon belül tegyék meg észrevételeiket. A szociálpolitikai miniszter szigorú titoktartásra szólította fel az érdekképviseleteket, de amíg mégis kiszivárgott, hogy az új rendelet lényeges könnyítéseket tartalmaz a külföldi munkások jogszláviai elhelyezését illetően. A Vajdaságban nagy érdeklődéssel várják az új rendeletet.

A noviszadi kereskedelmi kamara választott bírósága júliusban kezdi meg működését. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara az 1928/192. évi pénzügyi törvény 298-ik szakasza alapján külön választott bíróságot állított fel, amelynek székhelye Noviszadon lesz, de a szabályzat szerint a kamara költségmegtakarítás céljából más helyeken is létesíthet választott bíróságot. A kamara ennek következtében Szubotícán is létesít választott bíróságot, amely Szubotica környékén kívül a felsőbácskai peres ügyek letárgyalására is hivatva van. A kamara választott bíróságának hatáskörébe tartoznak mindazok a kereskedelmi, gyáripari és ipari perek, amelyeknek elbírálására a választott bíróságok illetékesek, ha a felek kifejezetten megállapodnak a választott bíróság illetékességében. Különösen olyan kereskedelmi perek elbírálása fog a kamarai választott bíróság hatáskörébe tartozni, amelyek nem tőzsdeügyletekből szá-

maznak, vagy ahol a peres felek egyike külföldi. A kamara a választott bíróságot júliusban megtartandó plenáris ülésén fogja megválasztani. A választott bíróság elnökből és két bíróból fog állani és az elnököt a bírák maguk választják meg. Amennyiben a választott bírák nem tudnának az elnök személyét illetően megállapodni, a választott bíróság jogi előadója jelöli ki a bírósági elnököt. Jogügyi előadó az lehet, akinek jogtudományi végzettsége van, bírói vizsgával rendelkezik és legalább három évi bírói gyakorlattal bír. A jogügyi előadó a kamara plenáris ülése választja meg. A kamara választott bíróság szabályrendeletét a kereskedelmi miniszter jóváhagyta.

Mozgalm a bánáti borkivitel megkönnyítéséért. Beeskerekről jelentik: A beeskereki kereskedelmi és iparkamara a vrsaci városi tanáccsal egyetértésben felterjesztést intézett a pénzügyi, közlekedési, kereskedelmi és iparügyi, valamint a földművelésügyi miniszterekhez, amelyben a válságba jutott bánáti borkivitel megkönnyítését kérte. A felterjesztés szerint a bánáti borkivitel rentábilissá tételéhez multhatatlannul szükség a következő intézkedések: 1. Az exportra szánt borszállítmányoknál ötven százalékos tarifaengedmény. 2. A forgalmi adó mérséklése. 3. A külföldi borbekhozatal megnehezítése. 4. Legalább 80.000 hektoliter bor kivitelének kereskedelmi szerződések által való biztosítása. 5. Az üres hordók importjának megkönnyítése. 6. A raffia és a kékkő vámiának eltörlése. 7. Szabadraktárak létesítése Csehszlovákiában és Németországban. A kamara felterjesztéséhez a Bánáti Gazdasági Egyesület is csatlakozott.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 270 (-2), Apatin 350 (-5), Bogojevó 350 (-5), Vukovár 286 (-4), Palánka 279 (-5), Noviszad 305 (-5), Zemum 380 (-10), Pancsevó 370 (-14), Szmederevó 444 (-12), Orsava 389 (-9), Dráva: Oszijek 196 (-8), Száva: Mitrovica 432 (-18), Beograd 328 (-12), Tisza: Senta 350 (+10), Becej 290 (+2), Titel 375 (-5).

TŐZSDE

Zürich, máj. 31. Zárlat: Beograd 9.1325, Páris 20.43, London 25.335, Newyork 518.775, Brüsszel 72.425, Milánó 27.34, Amszterdam 209.45, Berlin 124.19, Bécs 73.02, Szófia 3.745, Prága 15.38, Varsó 58.15, Budapest 90.63, Bukarest 3.21.

Szentai gabonaárak, május 31. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 340—345 dinár, új buza 240—245 dinár, tengeri morzsolt 287.50—290 dinár, takarmányárpa 265—270 dinár, zab 260—262.50 dinár, rozs 320—325 dinár, heremag 1800 dinár, bab 340—350 dinár, burgonya 220 dinár, öremlények: 0-ás liszt gg 535 dinár, 0-ás g 535 dinár, kettes főzöliszt 515 dinár, ötös kenyérliszt 485 dinár, hetes 355 dinár, nyolcas 270 dinár, korpa 260 dinár, konykolydara 280 dinár. Irányzat: változatlan. Kinálat: csekély. Kereslet: csekély.

Szombori terménytőzsde, május 31. Buza: Bácska vasut 345—350. Zab: Bácska vasut 260—262.50. Árpa: takarmányi 61—62 kilós 290—295, takarmányi 63—64 kilós 300—305, tavaszi 65—66 kilós 320—325. Tengeri: Bácska vasut 290—293, Liszt: Ogg 470—490, Og 470—490, kettes 450—470, ötös 430—450, hatos 405—425, hetes 330—340, nyolcas 240—250. Korpa: finom 210—220. Irányzat: lanyha.

Noviszadi terménytőzsde, május 31. Buza: bácskai 77/78 kilós 2%-os 350—355, délbátfai 78/79 kilós 2%-os 350—352.50, felsőbánáti 78/79 kilós 2%-os 347.50—350. Zab: bácskai 265—270. Tengeri bácskai 295—297.50, bánáti 292.50—295. Liszt 0-ás GG. és G. bácskai 480—490, 2-es bácskai 460—470, 5-ös bácskai 440—450, 6-os bácskai 420—430, 7-es bácskai 350—360, 8-as bácskai 240—245. Korpa juta zsákokban 225—230. Irányzat: lanyha. Forgalom: 67 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, május 31. A gabonátőzsdén az irányzat úgy a határidő, mint a készáru piacon ellanyhult. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidő piacon: Buza októberre 30.46—40.56, zárlat 30.50—30.52, márciusra 32.50—32.62, zárlat 32.54—32.56, rozs

októberre 26.06—26.36, zárlat 26.05—26.08, márciusra 27.84—28.1, zárlat 27.84—27.86, tengeri júliusra 28.80—28.96, zárlat 28.80—28.84. A készáru piacon: Buza 33.30—35.05, rozs 29.60—30, árpa 29.30—30.30, tengeri 28.25—29, zab 30.90—31.70, korpa 23—23.25.

Budapesti állatvásár, május 31. A vágómárhavásárra 675 állatot hajtottak fel, Árak kilónként: Ökör jobb 94—116, kivételesen 122 fillér, közepes 74—92, gyenge 56—72, bika jobb 100—108, kivételesen 112, közepes 92—100, gyenge 76—90, tehén jobb 90—106, kivételesen 108, közepes 74—88, gyenge 52—72, bivaly 82, növendékmarha 64—104, kicsontozni való marha 36—50 fillér. Az irányzat jobb, az árak emelkedtek. A sertésvásárra 3200 állatot hajtottak fel. Árak kilónként főszuliban: Könnyű sertés 1.46—1.48, közepes 1.50—1.56, nehéz 1.57—1.62 pengő.

Budapesti értéktőzsde, május 31. Magyar Hitel 86.1, Osztrák Hitel 47.5, Kereskedelmi Bank 117, Magyar Cukor 190.75, Georgia 16, Rimamurányi 111.9, Salgó 72.6, Kőszén 842, Bródi Vagon 41.2, Beocsini Cement 245, Nasici 188, Ganz-Danubius 168, Ganz Villamos 144, Athenaeum 37.25, Nova 54.6, Levante 25, Pesti Hazai 218.5. Irányzat: gyengébb.

SZÍNHÁZ

A szoborbrani szünidei egyesület műkedvelőelőadása. Szoborbránból jelentik: A szoborbrani szünidei egyesület tagjai nagyszerű műkedvelő előadást rendeztek, amelynek keretében a »Tanár« című egyfelvonásos tréfa került színre. A szereplők: Friedmann A., Sijacsics B., Manojlović I. és Vucskov L. kitűnő játékát sok tapssal köszönte meg a szépszámú közönség.

Jecics Vlasztimir beeskereki hangversenye. Beeskerekről jelentik: Jecics Vlasztimir, a hírneves jugoszláv hegedűvirtuóz, Sefcsik prágai professzor kitűnő tanítványa, június 9-ikén, szombaton este tartja egyetlen hangversenyét Beeskereken. A hangverseny műsorán Bach: A moll, Max Reger: Szonáta, Beethoven: Menuette, Schubert, Berencso és Dolmányi koncertje szerepelnek.

Louis Hémon:

AZ ÖKÖLVIVÓ

Sportregény

(25)

— Ah — szólta Andy Clarkson — az ökölvívás: itt van. Ma két hasábot irnak róla.

Megkettőzte figyelmét és igyekezetét.

— »Nagyon meglepő hírek... hallatszottak a középsúly... bajnokunk Jim Donnegan mondhatnók erkölcsi és testi... egészségi állapotáról. Köztudomású... hogy a jövő hónapban kell találkoznia egy mérkőzésen a National... Sporting Clubban az újabban felfedezett Battling Malone-nal a Lord Landsdowne öv és a bajnokság... sorsára döntő fontosságú mérkőzésen. Az a hír... járja, hogy az utóbbi... sikeretelenségen elbátortalanodva arra... gondol, hogy visszalép, mit higyjünk mindezekből?»

Itt abbahagyta az olvasást és hosszú szünet következett, az elhangzott szavak lassankint értelmet nyertek és végre beférköztek a négy vastag koponyába.

— Ez nem lehet; nem teheti ezt meg, — kiáltotta Jack Hoskins.

— Nem engednék meg, ugy-e? — tette hozzá Steve Wilson, a hajdani lovas gárdista, aki a sportvilág minden vezető egyéniségét és a National Sporting Club tagjait kissé katonatiszteknek nézte, akiknek parancsa döntő és ellentmondást nem tűrő.

Bárha a négy férfi közül Pat Malone botránkozott meg legerősebben — egy szót sem szólt, csak tekintete járt egyik férfiról a másikra és minden arcvonása gyermeki felháborodást fejezett ki.

— Egy angol bajnok! — méltatlankodott Andy Clarkson gázszos hangon. Egy angol baj-

nok, aki inkább visszalép, minthogy férfiasan el-tűrjön néhány becsületes ütést! Hogy rothadna el elevenen, az átkozott gyáva! Erőszakkal kellene a ringbe lökni Pathez, akár formában van, akár nincs, legalább összezuzott képét meg néhány betört oldalbordáját vihetné magával a mocskos, kis korcsmájába, ahova visszavonul.

— Ugy van! Jól beszél — kiáltozta a többi. Ez lenne a helyes!

A tréner undorodó mozdulattal dobta le a földre az újságot és haragos csend nehezedett a társaságra. A négy férfi a deptfordi teremmel szomszédos kis öltözőben üldögélt, a reggeli tréning után. Nehéz pára és izzadságszag terjengett a levegőben és Pat Malone, csak úgy, mint két öklöző társa, még felhevült, kipirult állapotban volt a mindennapi teljesítménytől, amelynek látható jelei — könnyű karcolások és sérülések — ott éktelenkedtek arcán.

— Elmegyek ma híreket szimatolni! — szakitotta meg a csendet Andy Clarkson — Pat maga sétálhatna egy jó nagyot, eimhef a Greenwich-i parkig, visszajövet gyorsítsa kissé a lépé seít, de ne erőltesse túlságosan. Milyen szeren cséftlenség! Éppen, amikor minden olyan jól indult! És a szezonnak nemsokára vége...

Este, amikor visszajött, vad, haragos arca megerősítette a szerencsétlen hirt, melótt meg szólalt volna.

— Hát, így van... a zsvány! Azt mondja, hogy rosszul érzi magát, hogy beteg... Csupa nrese! A Clubban azt tervezik, hogy helyettesít keresnek neki, valami bábut, figurát, aki annyi ideig sem tudja majd tartani magát, hogy Pat belehevülhessen a munkába és megmutassa, hogy mit tud. Azután meg várhatunk majd őszig egy bajnoki mérkőzésre, amíg Garfield visszajön Ausztráliából.

Pat fejét vakargatta.

— Miért ne állhatnék én ki mindjárt a francia ellen, ahelyett, hogy megvárjam a bajnoksá-

got meg az övet? Vagy legalább Sam Langdommal, a négerrel? Az mondják, hogy leszálhat a középsúly limitig, aztán meg néhány fonttal több vagy kevesebb...

Andy Clarkson vadul közbeszólt:

— Maga fiam, legyen szives békében maradni és azt tenni, amit mondanak. A gentlemenek azért látják el magát meg engem ilyen hercegi módon — nem is számítva Jacket meg Stevet, — hogy mindegyikünk teljesítse a kötelességét. A maga kötelessége az, hogy akkor verekedjék, amikor mondják és nem előbb és azokkal az emberekkel, akiket ők kijelölnek. Az én dolgom az, hogy megmondjam magának, mit és hogyan tegyen, megtanítsam arra, amit még nem tud — és ilyen akad még bőven!

Valami bántotta, zavarta, türelmetlen volt, de ezt sem élte át világosan. Bizonyosan a Jim Donnegan váratlan meghátrálása okozta haragját, mert ezzel az ő első nagy küzdeime is elhalasztódott, kétségkívül! Ezt akarta elhítni magával. De nemcsak ez a bizonytalan kusza lelkiállapot, hanem maga az az egyetlen tény, hogy ő álmodozott, benső életét elemezte, már azt mutatta, hogy hogy Pat — tudta nélkül, titokzatosan — kissé megváltozott. A nagy folyó tulsó partján, a meredek part és a kikötött hajók kivilágítása egyszerű fénypontokká törpült, amelyek visszaverődtek és megragyogtak a zavaros vízben. Kissé közelebb egy evezőscsónak suhant gyorsan, az orrával tört hullámverés zaja tisztán hallatszott a nagy csendben, azután távoli muzsika halk visszhangja ért el Patrick Malone füléhez.

A zene lassan közeledett, számtalan fény táncolt a víz színén, ragyogóan kivilágított hajó uszott a folyón, a hegedű és hárfa lágy csengése szállt a fedélzetéről: afféle kirándulóhajó volt, amelynek a szezon alatt közlekednek a Themsén, London és a tenger között.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Felhívok mindenkit, hogy leányomnak: Cselyuszká Rozáliának, aki nem épelméjű, senki ne hitelezzen, mert adósságaiért felelősséget nem vállalok.
Sombor, 1928. május 30.

Cselyuszká Jócó,

5528 Sombor, Prizrenska ul. 6.

Objava

Na osnovu rešenja Beogradskog Trgovačkog Prvo stepenog Suda broj 12319/1928. prodavaće se na javnoj dražbi automobil Zemaljske Kreditne Banke d. d. u Somboru, sistema Steyr, dana 16. juna 1928. godine pred prostorijama Zemaljske Kreditne Banke d. d. u Somboru u Kralja Aleksandra ulici. 5519

Értesítés

„Zora“ életbiztosítótársaság Zagreb törvényszéki- leg bejegyzett céggel, mely cég a Storehand, Anglo-Elementar, Fortuna és Zukunf biztosítótársaságok koncernjéhez tartozik és 49 millió angol font, azaz 1500 millió dinár alaptőkével rendelkezik, szerződéses megállapodást létesítettünk, mely szerint az összes Jugoszláviai volt és még működő temetkezési, házassági és szülészeti egyesületek, Slavija, Jedinstvo, Szent János, Budućnost, III. kör, Sreća, Pomoć és Caritás tagjait, azok gyermekeit is elhalálozás vagy kiházasítás esetén biztosításra elfogadja olyformán, hogy 5000 dinárnál 500 dinárt, 10.000-nél 1000 dinárt, 15.000-nél 1500 dinárt, 20.000-nél 2000 dinárt és 25.000-nél 2500 dinárt a már tagkönyvében fizetett összegből elismer, betud anélkül, hogy az elismert összeg után biztosítási díjat fizetni kellene.

Mint hogy ily előnyös biztosítást ilyen alapon a legcélszerűbb díjfizetés mellett egyetlen biztosítótársaság sem köt és tekintettel az 1500 millió alaptőkére, minden tag biztosítási összege biztosítva van.

Felkérjük az összes tagokat, hogy saját jól felfogott érdekükben mielőbb jelentkezzenek alóírt irodához, hol mindenről teljes felvilágosítást minden külön díjazás nélkül nyerhetnek.

Nada kiházasít,
Pripomoć temetkezési egyesület
elnöksége

5559 Subotica, Sudarevićeva ul. 52

A szuboticei Zsidó Patronázs Egyesület f. é. június 4-én, hétfőn délelőtt 11 órakor a Szentegylet helyiségében (Zrinjski trg. 23) tartja

évi rendes közgyűlést,

amelyre a t. tagokat meghívja a Vezetőség.

Tárgysorozat:

1. Évi jelentés.
2. Számadások megvizsgálása.
3. Választmány megválasztása.

**Kávéház és étterem megnyitás
Palicson**

Értesitem a n. é. közönséget, hogy az „ABBAZIA“ kávéházat és éttermet Palicson, a mai napon megnyitottam. Elsőrendű konyha, kiűző ételek és italok. Mindennap tamburazenekar hangversenyez. Abonama étlap vagy megegyezés szerint kérem a n. é. közönség pártfogását

„ABBAZIA“ kávéház Palics
ST.PANCSEVICs tulajdonosa

476

Elsőrendű, száraz
bükkfát
ajánl 547
Révai Adolf Subotica
Sokolska 2 Telefon 551
Gyors és pontos kiszolgálás

Velikibecskereken
jóforgalmu
**éjjeli üzlet
eladó**
Érdeklődni lehet: Tóthné
Vel.-Bečkerek, Somogyi-
utca 11. 5527

Sztaribecsejen
a „Bácsme gyei Napló“
részére 5466
hirdetéseket
sztaribecseji munkatár-
sunk a „Tiszavidék“ szer-
kesztőségében vesz fel.
Telefonszám 62

Ha **KÖNYVSZAKERTORÉ** lesz szükségé
írjon **Borbé y L. Novisad**, postafiók 75 címre

Délamerikába
és az
Egyesült Államokba
expressz gőzhajókkal
Ingyenes felvilágosítással
szolgál
CosulichLine
Beograd, Vilsonov 107.
Sombor, Kostiće va 3.
V. Bečkerek, Subotice va 3

Jól bevezetett
engross-fűszerüzlet
bácskai nagyobb városban
eladó
Cim Schmolka hirdetőirodá-
ban Novisad 5537

**Teljesen jártas
fő gépész**
és műhelyszakember, az összes
előrt vizsgákkal stabil gőzgép,
villamos és explosív motorok
kezeléséhez 5530
Állást keres
azonnalra nagyobb erőművála-
nál. Sokévi praxissal és jó refe-
renciákkal rendelkezik. Bővebbet
Schmolka hirdető Novisad

Permetező figyelme!
Kékkő, montecatini 99%
Rézkénpor, 10% és 20%
Kénpor, I-a, „Floriastela“
Aloe
Schwifurli zöld, 100%
Quassia-l györfágcs
klírmész, 115% és
Raffia extra mayunga
legelőcsöbbsen hesserezhelők
KURTES MILOS
fűszer- és csomagolóleltés
Subotica, husselc. Telef. 483

ABLAKÜVEGET
tűkörüveget, csiszolt üveget,
saját gyártmányt ajánl
Drag. Obradović, Beograd
Kr. Milana 31 (Uroševa Pivnica)
Telefon 81-98 4688

**Filtert
Deteseurt
Ventilátort
Daratisztitót**
használat, jó állapotban veszek. Ajánlatot
kat leírással és az ár megjelölésével kérem
„GIZELA“ paromlin Virovitica
5512

**Valódi
amerikai manilla,**
valamint kenderkévekető-, továbbá
gabonás-, lisztes- és korpászsák-,
vizmentes ponyva-, kerti- és tűzoltó-
tömlő- és zsinagáru-szükségletét
legelőcsöbbsen
Weitzenfeld és Társa
cégnél Subotica, I., Cara Dušana utca 1
fedezheti.
Interurban telefon 192
Kérjen árajánlatot! Kérjen árajánlatot!

Friss ponty
olcsón kapható
GINGOLD-nál
SUBOTICA. Telefon 425 5557

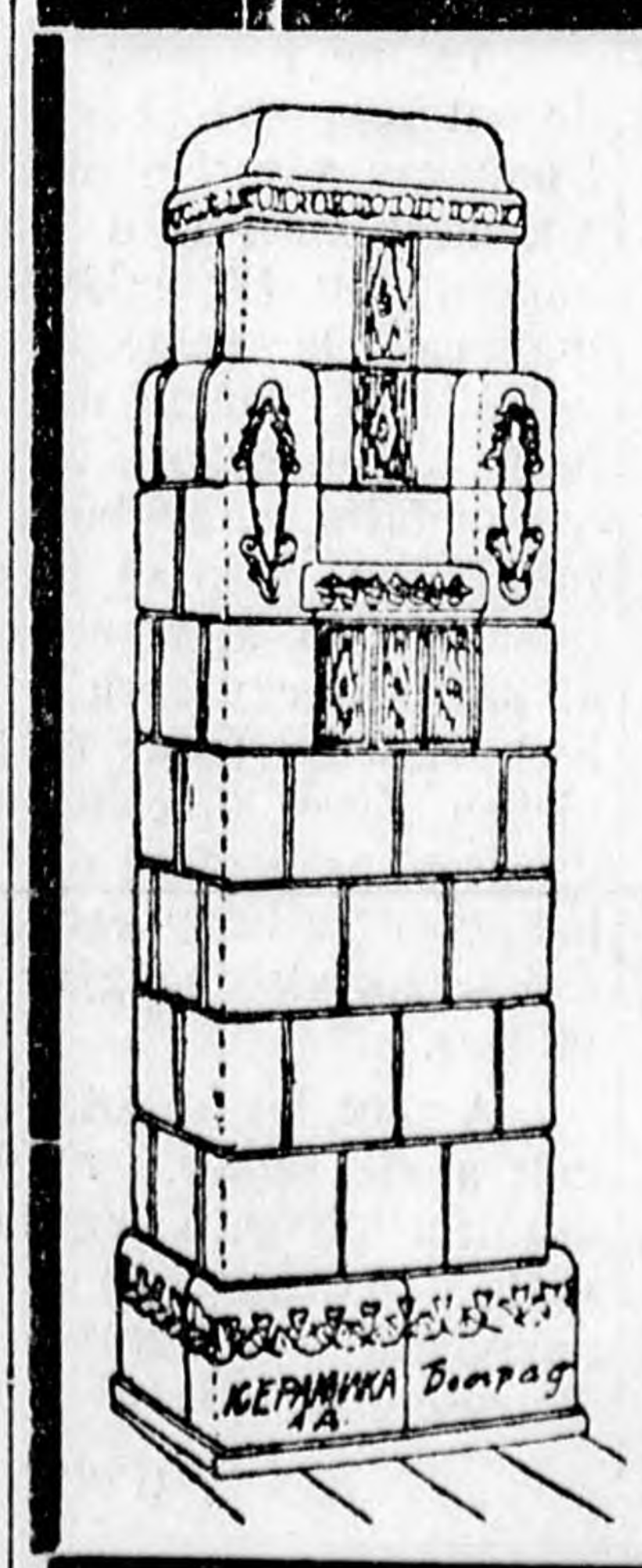
**Üzemnagyo bbitás folytán
a következő kimaradt**
gépek olcsón eladó k
1 pár komplett francia kő, 52 collos
1 „ „ sárospataki kő, 42 collos
1 hengerek, 21. sz.
1 Wörner-féle négyrészes sikszi ta
Felvilágosítással szolgál:
JELISAVA MLIN — HERMANN LANG
BEL MANASTIR (BAPANYA) 5314

Kovács Antal-féle téglagyár bérleje
Hermann Vilmos, Subotica
ajánl legelőcsöbbsen mindenfajta építő
TÉGLÁT
chamotte-téglát és -lisztet saját ipar-
vágányán waggonba rakva,
valamint Suboticán az építkezés helyszíné re szállítva,
kedvező fizetési feltételek mellett
Levél- és táviratcim:
Hermann Vilmos Subotica
Karadžićeva 12 Telefon: 7-69

Uj Buick-Benz-Citroen automobilo k
luxus turakocsik, legjobb kivitelben, legszebb
színekben, továbbá használt jó autók,
Oakland 5 üléses, Citroen-Fiat
3-4 ülésesek hosszú
lejárati részletfizet-
ésre kapható k
Kain Lajos, Citroen automobil képviselő
Subotica, Városháza épület 4549

**A régi és elismert Dr. Lehman-
féle városi arc- és kézikemő es és krém**
5211. szám alatt törvényesen védve. Békebeli minőségben,
éjszakai használatra zsirtartalmu, nappali használatra zsír-
talan (krém) arcvíz, szappan és puder 3 színben. — Eltávolít
a szőlkőket, májfoltokat, pattanásokat, bőrtörést (mitte-
sser) és az összes bőrtisztatatlanságokat. Kenőcs 12 dinár,
krém, arcvíz, szappan és puder darabonként 10 dinár.
Egyedüli raktár az egész S. H. S. Királyság területén:
Jugović gyógyszerár, Novisad
Postai szétküldés. Törvényesen védve az ipari
jogokat védő hivatal által. Órizzék az ártal-
mas utánzatoktól. Visszonteladónak engedmény
1927

KERAMIKA R.T.
kerámiai cikkek gyára és kereskedése
Telefon: 24-07 **BEOGRAD** Kosovska ul. 51
A telefonközpont mellett
Állandóan raktáron különböző kerámiai padló-
és falilapok, legkitünőbb hazai és cseh
cserépkályhák
Falazott takaréktűzhelyek minden kivitelben, agyag-
csövek csatornázáshoz és ezek részei. Samottanyag
Tekintse meg nagy kiállításunkat!
Szakszerű szerelés! Versenymentes árak!

**Eladó olcsón
2 hintó**
egyik „Victoria“ fedővel,
a másik kucir sátor nél-
kül. Mindkettő négyülé-
ses — Érdeklődni lehet
Heinrich Lauermann
Novisad, Jovan Subotiča
ul. 18 5537

„OPEL“
15 HP sport 4 üléses turako-
cs, direkt loea Német rész-
gép készült, nem exportáltu, a
legjobb kaross, új gumikkal.
Egy kocsi felzerelt 7-9 HP
Ganz-motor benzín- és petro-
eumüzemre, teljesen új, to-
vábbá egy háromlím-kasz-
sza (láda alakú) jutányosa
eladó
„Balkan“ Biskop V.B. Ékeré

99%
Montecatini olasz kékkő
I-a Majunga raffia
Zöldpor
Légylorgács
Aloe
a legelőcsöbbsen kapható
nagyban is Nojcsak Béza
cégnél, Suboticán. 4413

A MI TAVASZUNK

Lakkcipők minden időjárásra és minden alkalomra

249 dinár

9645-60723

délelőttre

229 dinár

6875-60598

délutánra

229 dinár

5855-60371

estére

Szines cipők szép, napsütéses napokra

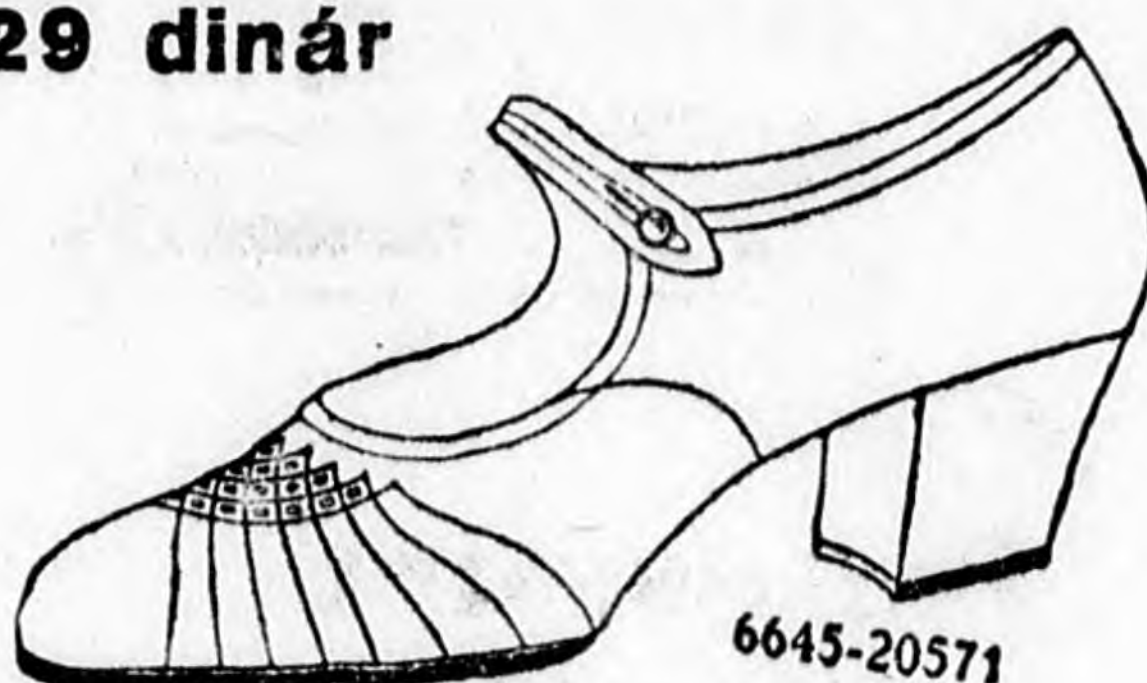
229 dinár

9665-80406

modern női cipő drapp színben. Puha bőrből készült. Karcu lábat mutat, a járás benne kényelmes.

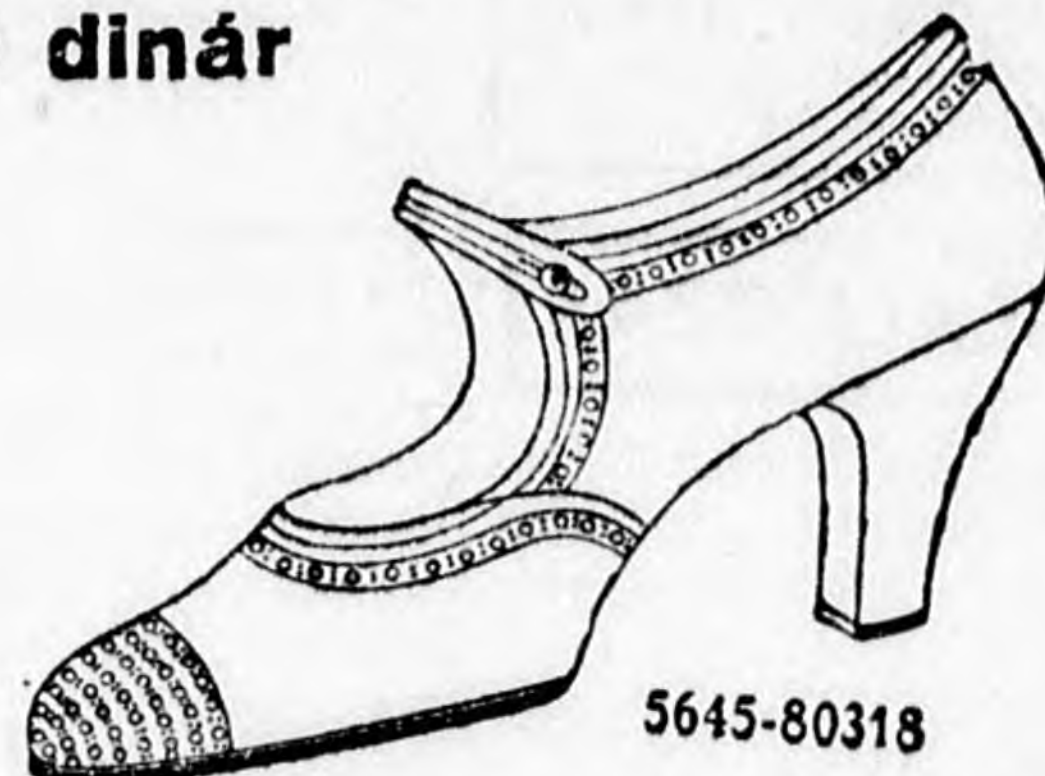
229 dinár

6645-20571

Elegáns, világosszürke, puha bőrből. A cipő hegye izléses díszítéssel teljessé teszi a cipő szépségét.

229 dinár

5645-80318

Különösen szép cipő, gazdag lyukdíszítéssel. Világos drapp színben, magas sarokkal. A nyugati államok legkedveltebb sétacipője.

Sport- és kirándulócipők

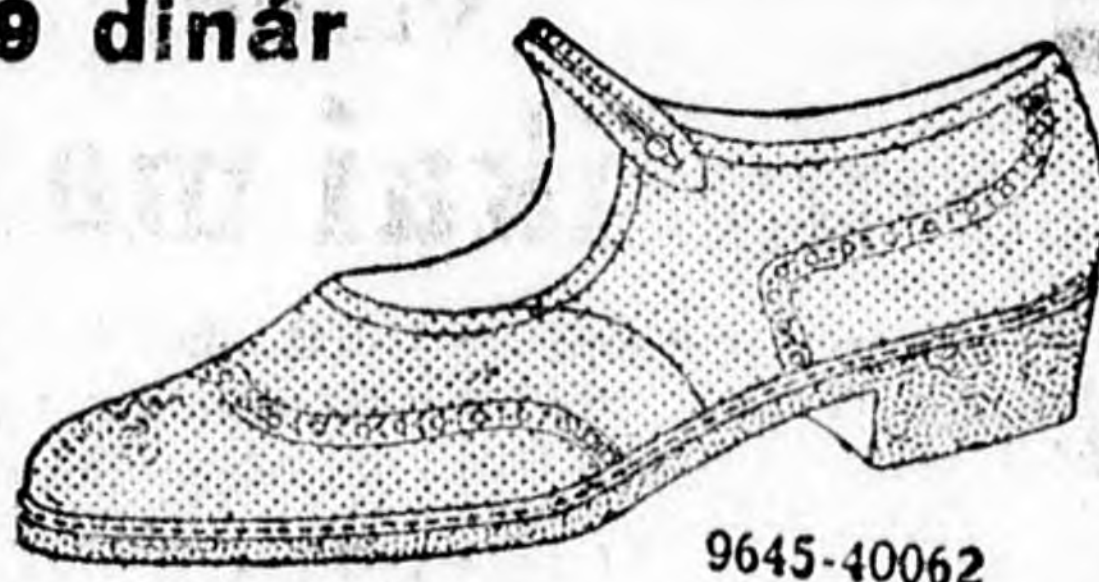
249 dinár

9635-40988

Rámánvarrott finom boxbőr félcipő, alacsony sarokkal, izléses lyukdíszítéssel.

269 dinár

9645-40062

Finom boxcipő, ruganyos gummitalppal. Nagy kirándulásokra különösen alkalmas.

249 dinár

9645-40723

A tavaszi idény ujdonsága, világos drapp színben. Izléses lyukdíszítés a cipő orrán és sarkán. Alacsony bőrsarokkal.

Férficipők minden alkalomra

269 dinár

9937-60991

Rámánvarrott fekete félcipő, vulkanizált gummitalppal. Minden napra használható és strapára különösen alkalmas.

269 dinár

9937-40992

A cipő rendkívül izlésesen van díszítve. A legfinomabb barna borjuboxból készítve.

299 dinár

4937-40099

Félcipő gummi krepptalppal, gazdagon díszítve. Fekete és barna színben. Nagyon kellemes járás.

299 dinár

9637-13795

Nagyon elegáns, rámánvarrott félcipő, csodaszép cseresznye színben. Minden alkalomra kiválóan alkalmas.

Adria

L I F K A

Szerdától vasárnapig, 5 napig!

2 világtílm, 4 ragyogó név 1 műsorban
Elisabeth Bergner, Emil Jannings,
Conrad Veidt együttes fellépésével

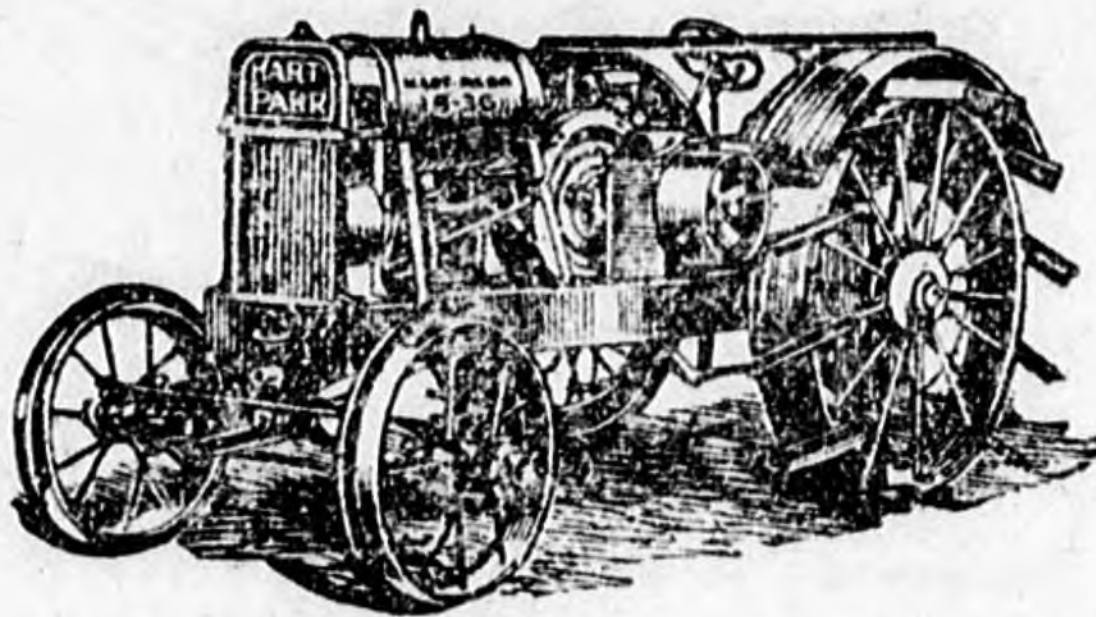
N J U

Ossip Dumov világhírű orosz író szindarabja után.
EzenkívülHAROLD LLOYD
A FENYGYEREK

Burleszk újdonság 5 felvonásban

Hőtfőtől Habsburg kamarilla. Békebeli történet egy szerelmes szívű fenségről. Főszereplő Liane Haid

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbottól és elcsúszó
kötészetesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár.
Csak felbolygott jellegű leveleket továbbítunk
Kérdésekben forduljunk a szerkesztőségnek.Raktáron lévő
nyári kalapkülönlegességeim
rendkívül olcsó áron kaphatók
Pogány kalapszalonnVolt kávéház- és étterem
tulajdonos, egyben kereske-
delmileg is képzett, idő-
sebb, egészséges és agilis,
beszél és ír szerb-horvátul,
németül és magyarul, ai-
kalmazást keres, mint üz-
letvezető, portás, vagy
irodában mint pénztáros,
vagy inkasszáns. Más vál-
latoknál is elvállal ha-
sonló állást. Cim a kiadó-
ban. 5490Ablak, 13 drb új 100x200
cm, 8 szárnyas, eladó. Vuj-
ković faterlep. 5540Antik Biedermeier cseresz-
nyefaszalonn és tállaló, sö-
tét fényezett vitrin és fió-
kos szekrény, továbbá egy
modern mahagoni szalonn és
más régi kárpított buto-
rok eladók. Bővebbet Ba-
log Lina cégnél, Subotica.
5553Ingyenes traktorkezelési
tanfolyam!HART PARR traktor
kezelésére június 1-6-ig minden jelent-
kezőt kitanítunk díjmentesen 5477
„BARZEL”
vasúzi let géposztálya, SUBOTICA

VÉTEL-ELADÁS

Ford teherautó kirándulók
szállítására is alkalmas.
legjobb állapotban, eladó.
Bővebbet: Faragó János,
Cantavir. 5511Végeladás, esetleg rövid-
áruüzleteladás áruaktárral
együtt. Viktoria-bazár, Ser-
ta, Tyukpiactér. 5546Eladó egy amerikai és 5
métermázsas latin és ciril-
betű minden elfogadható
árért. Pallas, Subotica.
5554Eladó Hofherr páros 1913.
évbéli gyári láncos cséplő-
garnitúra 600-as dobbal. —
Cim: Bata János, Nadrljan
(Oromhegyes) állomás (Bač-
ka). 5521Kiválóan szép rézagy ló-
szőrmatracsal eladó. Cim
a kiadóban. 5510Eladó ház Radonovácon
1½ kapa telekkel. Cim:
Müller Béla fűszeresnél,
huszárcsaszárnya mögött. 5555Vinkovcin az állomással
szemben jóforgalmu ven-
deglő 75.000 dinárért eladó.
Érdeklődni Szántó Mihály
vendéglő-tulajdonosnál. 5457Eladó 100 drb választott
prima mangolica fajmalac.
Horgos Reök gazdaság. 5495Cséplőgarnitúra, 3 drb 8-as
gőzgép, magánjáró, sürgő-
sen eladó. Megtekinthet
Bauer János, Gakovo (Bač-
ka). 5493

VÁROSI

M O Z I

Szerdától vasárnapig

Kettős műsor!

Két sláger!

CIRKUS BEKETOV

Nagy kacagtató komédia gyermekekkel és állatokkal
6 felvonásban

A féltékeny vőlegény

Nagy orientális sláger 7 rendkívüli érdekes felvonásban

Főszereplők: Leatrice Joy és Edmond
Burns. — Rendezte a világ legnagyobb rendezője:
Cecil B. De MilleVeszünk jobb minőségű
komlót. Mintát kérünk
Slaviahops Bačka Palan-
ka. 5497Beteg toloszékot megvételre
keresek. Singer fényképező,
Sombor. 5506Élővirágok kiállításra, mus-
kátli, petunia, liliom, tu-
barozsa, szegfű, vanilien,
magas rózsza, krizantem,
futók, aszparagusz, fikusz,
begonia, semperflora, rex-
begonia, szőnyeg növények
akuba, muza, hortenzia,
pelargonium, aráliai, filo-
dendrum, többfajta kaktusz
apudista rendkívül nagy
választékban érkezett. Ol-
csó árban kapható és azon-
nal szállítható. Kain Lajos
né virágkertesze, Szegedi
ut, a villanytelep mellett.
3006Ház eladó vagy elcserélhe-
tő földdel. Somborski put
46. 5366

KÜLÖNFÉLE

2 különbejáratu, egymásba-
nyíló butorozott szoba,
esetleg konyahasználattal,
irodának is kiválóan alkal-
mas, kiadó Sporer-ház, Su-
botica, Bárány-köz. 5556Kétjáratu szalmalom, a su-
boticai határban azonnal
szabadkészből kiadó és azon-
nal átvehető. Érdeklődni
Dávids Mihály, I. Poštan-
ska 2. Vöröskör-iskola,
Subotica, Bačka. 5560Lakást, három egyenként
két szobás, konyha, kamra,
pincéből álló, azonnal be-
költözhető, kiadó. Vujković
faterlep. 5539Irodahelyiség telefonhasz-
nálattal és egy butorozott
szoba kiadó. Krausz Géza
szállítónál. 5509Forgalmas kovácsműhely
kiadó. Cim: Kukola Ferenc-
né, Čoka (Bánát). 5522

APOLLO, NOVISAD

Június 1-3-ig:

Jackie első
nagy győzelmeMegapóán kedves film-
játék Jackie Coogan-nal a
lőszerebbenKét vagy háromszobás la-
kást keres háromtagu gyer-
mektelen család tisztá,
csendes házban, központu-
kivül is lehet. Cim a kiadó-
ban. 5515Kétágas butorozott szoba
azonnalra kiadó. VI., Stipe
Grgića ul. 25. 5446Különbejáratu butorozott
uccai szoba kiadó huspi-
con. Cim a kiadóban. 5496Különbejáratu butorozott
szoba azonnalra kiadó. —
Tolstojeva (Odor) ul. 7. 5442Alexa nyakkendőipar 10
dinárért fordítja ki régi
nyakkendőjét. Korzó. 1249Több különbejáratu szoba
azonnalra kiadó. Topnička
ul. 28. 5248Férfi, női és gyermekcipők,
valamint szandálok nagy
választékban; kézimunka-
varrás, drukkolás olcsón,
divatosan Budanovics Teré-
ziánál, Rudics uccai pavil-
lon. Úgyes himzőlány fel-
vétetik. 1483A dohányzás teljes vagy
részleges leszokására or-
vosok által ajánlott Afuma
pasztillák a legjobban be-
váltak. Dobozonként 30
dinár. Készíti Blum gyógy-
szertár, Subotica, főpostá-
val szemben. 5190

Betegjóló-kocsik

és magánhajtású kocsik.
3 gummikereke járni nem tudó
betegeknek. Kapható vidékre is
Alekszander Ignác,
mehánikusnál Subotica,
V. kör, Miška Pričević ul. ca 2

FOGLALKOZÁS

Vendéglői szakácsnő jó bi-
zonyítvánnyal azonnalra
állást keres. Cim a kiadó-
ban. 5512Képesített műtő ápolónőt
keres a szuboticai zsidókör-
ház azonnali belépésre.
5547Jómunkás borbélysegédet
azonnali belépésre keres
Stevan Ranisavljević, Su-
botica. 5518Gazdasszony kerestetik
Sentára, éjjeli üzletbe, ki
szerbül és magyarul beszél
és ír. Kaució 1000 dinár. —
Fizetés megegyezés szerint.
Kocsis Péterné, Szentá,
Cvetna ul. 1. 5514Fiatallómunkás kocsifé-
nyezősegéd felvétetik. Er-
dei Bálint, Subotica. 5517Hölgyfodrász-üzletembe
úgyes hűbuhajvágót, aki az
ondoláláshoz is ért, azon-
nali belépésre keresek. —
Cim: Schönberger, Vel. Ki-
kinda. 5535Megbízható fiatalasszony
házvezetésre vagy gyerme-
kek mellé ajánlkózik. Var-
rásban is jártas. Cim: Se-
bele György, Velikibecsko-
rek, Verešmartijeva 13. 5525BORBÉLYSEGÉD, jó mun-
kás, azonnali felvétetik. Ke-
csity uri- és nőifodrász, Ve-
likibecskerek. 5526Kifutófiút felvesz Béla
Spitzer faipar, Subotica,
Badaličeva ul. 5. 5529Fogtechnikust azonnali
vagy későbbi belépésre ke-
res Dr. Auspic Rudolf,
Sombor. 5520Házvezetőnői, kulcsárnői
állást keres intelligens uri-
nő, aki a háztartás, vala-
mint a gazdaság minden
ágában jártas. Megy vidék-
re is. Szíves megkeresések
Sinberger, Osijek, Lončar-
ska 9. alá küldendők.Faszakember több évi üze-
mi praksissal mint önálló
üzemvezető, perfekt detail-
tudással, elsőrendű referen-
ciákkal, beszél szerb-horvátul,
német és magyar nyelven,
üzletvezető, utazói vagy a
szakma más ágában azon-
nali belépésre alkalmazást
keres. Megkereséseket „Ön-
álló faszakember” jelige
alatt a kiadóhivatalba ké-
rek. 5485Soffőr állást keres. Cim:
Prisztay Dezső, Stara Ka-
njiza. 5491Intelligente deutsche Er-
zieherin wird aufgenom-
men. Advokat Dr. Wilhelm
Subotica, Aleksandrova ul.
4. 5498Bácskai nagybelforgalmu
gyógyszertárba azonnali
belépésre keresek önál-
lón dolgozni tudó, nem
okleveles gyógyszerész-as-
sistent vagy gyógyszerész-
gyakornokot. Lakás, telie-
sítés, fizetés megegyezés
szerint. Szerb, magyar és
német nyelvismeret okvet-
lenül szükséges. Ajánlatok
a fizetés igények megjel-
lésével „Gyógyszerész” jel-
ige alatt a kiadóba kérel-
nek. 5448Gépész, kondenzátoros, ma-
gas-mélynyomású gépész,
aki esztérgályos is, felvé-
tetik Klara Mlin, Prigrevi-
casvetiivan. 5347Az osztálysorsjáték legutolsó huzásán az
1,201.500 dináros jutalmat a 116.708. sz. sorsjegy nyerte!A sorsjegyet
az ország legerősebb sorsjegyarúsítója

JAKOV C. ZUMBULOVIĆ

Beograd, Kralja Petra 52 — telefon 43-30

adta el.

A 16. sorshuzás első osztályának sorsjegyeit postán küldjük. — A huzás
július 9.-én kezdődik. — Megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölünk